

**Bütün
Ülkelerin
İşçileri
Birleşin!**

**Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm
Yolunda**

Gerçek

Sayı 193
15 Mayıs 1981
20 TL

YAŞASIN 1 MAYIS!

**TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI
1 MAYIS GELENEĞİNİ
YAŞATACAKTIR**

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA!

İşçi sınıfının uluslararası Birlik-Mücadele-Dayanışma günü 1 MAYIS'tır. Bu yıl Türkiye'de bu yıl faşist askeri diktatörlük altında yaşıyoruz. Bu yıl "Büyük Dayanışma" olarak sunmak istediğimiz 1 MAYIS, faşist halkımızın son yıllarda tarihsel anımsatıcılarıdır. Bu durum, bu yıl 1 MAYIS, resmî tatil olmaması, işçi sınıfının 1 MAYIS'ta bütünleştiği bir gündür.

**TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ**

1 Mayıs 1981

İşçiler, emekçiler kardeşler...
1 Mayıs 1981'e kan ve terör altında giriyoruz. Bütün dünya işçileri özgür ve demokratik ülkelerde emeğin türküsünü söylüyor. Bizim ülke bizde zorbalık kol geziyor. Bizim ülkemizde 1 Mayıs «yasak»! Hepimiz pahalılık cehenneminde, yoksulluğun pençesinde inim inim iniyoruz. Analarımızın, bacılarımızın gözlerinden yaş, yüreklerinden yas eksik olmuyor. Onbinlerce insanımız faşizmin zindanlarında çile dolduruyor.

Keyfilik ve zorbalık kol geziyor. Ülkemizde idam sehpaları kuruluyor, işkence tezgahları işliyor. Askeri mahkemeler harıl harıl çalışıyor, kolluk kuvvetleri yarılmış, sıkıyönetim ülkemizin dört bir yanına yayılıyor.

DEMOKRATİK İŞÇİ KOMİTELERİ

İşçi sınıfımız 1 Mayıs 1981'i faşizmin baskı ve zulmü altında yaşıyoruz.

İktidarda ve demokrasi mücadelesinin ileri mevzilerinde bulunan sınıf kardeşlerimiz dünyanın dört bir bucağında meydanları karanfil bahçelerine çevirirken, faşizmin ve gerici despotlukların hüküm sürdüğü bir dişi ülkeyle birlikte, sınıfımız komando askerlerinin meydanlarını, sokak ağzıklarını kestiği, arama-taramaların yoğunlaştırıldığı koşullarda Birlik-Mücadele-Dayanışma bayrağını yükseltti.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin 1 Mayıs 1981 bildirisi ülkemizi çizmesi altında ezmeye çalışan faşizmi teşhir ediyor ve şöyle son buluyor:

"Mevcut durum karşısında, başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm demokratik halk güçlerimize düşen birinci görev, faşist cuntayı bir an önce iktidardan göndermek olmalıdır. Bütün sınıf güçlerimizi bu ortak hedef etrafında hızla birleştirmeli, bütünleştirmeliyiz. Partimiz TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ işçi sınıfımızın ve emekçi halk güçlerimizin birliğine, her zaman olduğu gibi bugün de büyük değer vermekte ve faşist cuntanın defedilmesi için bu birliği zorunlu görmektedir.

1 Mayıs 1981'de Türkiye işçi sınıfı, proletaryanın enternasyonalist geleneğiyle, Birlik-Mücadele-Dayanışma gününü yaşatmak için ayakta. Türkiye işçi sınıfı başta olmak üzere tüm demokratik halk güçlerimiz emperyalizmi, sömürü ve zulüm düzenini mutlaka yenilgiye uğratacaktır. Bu mücadelede, işçi sınıfımızın ZİNCİRLERİNDEN başka kaybedecek birşeyi yoktur. Oysa kazanacağı mutlu bir gelecek, AYDINLIK bir Türkiye vardır.

dir.

Kahrolsun faşist askeri cunta!
Kahrolsun emperyalizm ve onun yerli işbirlikçileri!
YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI!
YAŞASIN ŞANLI 1 MAYIS!
YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ!
YAŞASIN SOSYALİZM!

**Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Merkez Komitesi"**

İşçi sınıfımızın, her siyasi eğilimden işçileri kucaklayan ve faşizme karşı direnmek için oluşturdukları Demokratik İşçi Komiteleri'nin 1 Mayıs bildirisi Nisan ortalarından beri elden ele onbinlere ulaştı. Bu bildirinin tam metni şöyle:

1 Mayıs 1981

İşçiler, emekçiler, kardeşler...

1 Mayıs 1981'e kan ve terör altında giriyoruz. Bütün dünya işçileri özgür ve demokratik ülkelerde emeğin türküsünü söylüyor.

Bizim ülkemizde zorbalık kol geziyor. Bizim ülkemizde 1 Mayıs "yasak"! Hepimiz pahalılık cehenneminde, yoksulluğun pençesinde inim inim iniyoruz. Analarımızın, bacılarımızın gözlerinden yaş, yüreklerinden yas eksik olmuyor. Onbinlerce insanımız faşizmin zindanlarında çile dolduruyor.

Keyfilik ve zorbalık kol geziyor. Ülkemizde idam sehpaları kuruluyor, işkence tezgahları işliyor. Askeri mahkemeler harıl harıl ceza biçiyor, kolluk kuvvetleri yargılamasız adam öldürüyor, sıkıyönetim ülkemizin dört bir yanına dehşet saçıyor.

12 Eylül darbecilerini iyi tanıya-

lım.

"kardeş kavgasına son vermek" için geldiklerini söylüyorlar. Ama biz ne için geldiklerini biliyoruz. Halkımızı ezmek için geldiler. Tanklarıyla, tüfekleriyle geldiler. NATO'suyla, Amerika'sıyla emperyalizm adına geldiler. Koç'ların, Sabancı'ların alkışları altında patronlar adına geldiler.

Ne için geldikleri gelişlerinden bellidir. Kanımızı ve terimizi emmek için geldiler. Grev çadırlarımızı sökerek geldiler. Sendikalarımızı kapatarak, temsilcilerimizi, sendikacılarımızı tutuklayarak geldiler. Toplu sözleşmelerimizi çiğneyerek, kazanılmış haklarımızı gaspederek, fabrikalarımızı kışlaya çevirerek geldiler.

Gelen patronların canavarlığıdır. Gelen halkımızın can düşmanı faşizmdir!

Yalanlarına değil, yaptıklarına bakalım:

●Ekmeğimize, işimize saldırdılar. Sendikal haklarımızı yok edip sözleşmelerimizi askıya aldılar. Grevlerimizi yasaklayıp ücretlerimizi dondurdular.

●Kıdem tazminatlarımızı sınırladılar. İkramiyelerimizi ikiye indirdiler. Emekli maaşlarımızı düşürdüler.

●Sigorta primlerini arttırıp sağlık yardımlarını kısıtılar. Bizleri %70 avansla çalışmaya zorladılar. Sözleşme hakkımızı elimizden aldılar. Yüksek Hakem Kurulu'na verdiler.

●1979 yılı için verdikleri zam %80'dir. 1980 için verdikleri zam %50'dir. 1981 için verecekleri zam %10'dur. Bu düpedüz talandır. Ülkemizde şimdiye kadar görülmemiş bir gaddarlık, duyulmamış bir soygundur. Enflasyon 5 alıp götürürken bizler-

(Devamı 10. Sayfada)

CUNTA FABRİKALARI ASKER OCAĞINA ÇEVİRMEK İSTİYOR

İşçilerin tüm ekonomik-demokratik-siyasal haklarını gaspeden faşist cunta azgınca saldırıyor. İşçi sınıfımızın kanı, canı pahasına kazandığı haklar "anarşiyi önleme" bahanesi ile yokediliyor.

Milyonlarca işçiyi ve ailesinin hayatını doğrudan ilgilendiren toplu sözleşme hakkı da fiilen yok edildi. Yüzbinlerce işçinin sözleşmesi Yüksek Hakem Kurulu denilen bir kurula verildi. Bu kurul sermayenin istediği politikayı uygulamak üzere her türlü yetki ile donatıldı.

Yüksek Hakem Kurulu'nun görevleri şöyle sıralanıyor:

- Süresi bitmiş ya da çeşitli nedenlerle yürürlük süresi sona ermiş işkolu veya işyeri toplu iş sözleşmelerini yeniden düzenleyerek yürürlüğe koymak,

- Yürürlükteki toplu sözleşmelerin devlet, milli güvenlik, kamu düzeni ve genel asayişe aykırı hükümleri ile yasalarda suç sayılan fiilleri içeren hükümleri değiştirmek,

- Yeniden yürürlüğe koyduğu toplu iş sözleşmelerinde gerek görürse toplu sözleşme süresi içinde değişiklik yapmak,

- Toplu iş sözleşmesi hükümlerinin yorumlanmasından doğacak işçi-işveren anlaşmazlıklarını çözmek.

Anayasa ve tüm yasaları askıya alan faşist cunta kendi yasadışı iktidarını kabul ettirmek üzere yasalar çıkartıyor. Kazanılmış hakları gaspediyor, hatta suç sayıyor. Cunta işçileri susturmak, sindirmek ve onları patronlara uysal birer köle haline getirmek için işbaşındadır. Yüzbinlerce işçinin toplu sözleşme hakkının ayaklar altına alınması cuntanın işçi düşmanlığının açık kanıtıdır. Dün grev alanlarında, direnişlerde, fedakar mücadelemizle kazandığımız her hak bugün "milli güvenlik, kamu düzeni, asayiş" bahanesi ile gaspediliyor. İşçinin işsiz kalmamak için iş güvencesi, çocukluğunu insanca yaşatacak bir ücret, sağlıklı çalışma koşulları istemesi faşist cuntaya göre suçtur. Onlar patronlara hizmet etmek, fabrikaları asker ocağına döndürecek patronun vahşi sömürsünü daha da arttırmak için işbaşındadır. Onlar işçileri baskı, zulüm altında inleterek patronların cebini daha çok doldurmak için işbaşındadırlar. Ama işçileri susturamayacaklar, sindiremeyecekler. İş-Ekmek-Hürriyet mücadelemizi durduramayacaklardır.

ASGARİ ÜCRET GERÇEĞİ

1979 yılı Nisan ayı sonunda 180 TL olarak saptanan asgari ücret 1 Mayıs 1979 da yürürlüğe girmişti. Yüzbinlerce emekçinin asgari ücretle çalıştığı gözönüne alındığında, yüksek enflasyon koşullarında, 180 liralık asgari ücretin ne denli yetersiz kaldığı, bilimsel verilere dayanmadan ve patronların çıkarlarını gözeterek saptandığı iki yıl boyunca yaşanarak anlaşılmıştır.

931 Sayılı İş Yasasının "asgari ücret, en geç iki yılda bir tespit edilir" hükmü uyarınca yeni asgari ücretin en geç 1 Mayıs 1981 de yürürlüğe girecek biçimde saptanması gerekmektedir. Asgari ücret komisyonu ise Mart ayı sonunda ancak toplanmıştır. Yüzbinlerce işçinin toplu sözleşmelerinin Yüksek Hakem Kurulunda bekletildiği bir dönemde toplanan komisyonun saptayacağı asgari ücret, içinde bulunduğumuz ağır baskı koşullarında çok daha büyük bir önem kazanmıştı. Cunta neyi uygun görürse, daha doğrusu tekelci burjuvazi neyi emrederse o asgari ücret olarak ilan edilecekti.

Nitekim öyle oldu. İhanetlerinin bir kez daha açığa çıkması karşısında telaşa kapılan Türk-İş yöneticilerinin tüm çırpınmaları boşa çıktı, işçinin ve ailesinin günlük yaşamını "ekonomik gerekleri"ni feda eden bir asgari ücret saptandı. Yani patronların dediği oldu.

Yeni asgari ücrete gelince: Emekçilerin devlet zoruyla susturulduğu, bütün ekonomik-demokratik hakların yok edildiği bu ortamda toplanan komisyonun ne denli göstermelik olduğu açıkça görülmektedir. Çalışma Bakanı televizyonda yaptığı konuşmada yeni asgari ücretin en düşük memur aylığı olan 7500 liranın dikkate alınarak saptanmasını isterken, Sosyal Güvenlik Bakanlığı da, sigorta pirimine esas olan 9750 liranın gözönüne alınmasını, Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu ise asgari ücretin 10 bin lira olmasını istemektedir.

Bugünkü koşullarda, devletin resmi örgütü olan Ticaret Bakanlığının fiyat artışlarına ilişkin verdiği resmi rakamlarla hesapladığımızda dahi asgari ücretin 10 bin liranın çok üstünde olması gerekmektedir. Şöyle ki: Ticaret Bakanlığının verdiği resmi fiyat endekslerine göre, bundan önceki 180 liralık asgari ücretin saptandığı 1979 Nisan ayından 1980 Aralık ayı sonuna dek geçen sürede geçinme endekslerini etkileyen fiyat artışlarının ortalaması Ankara ilinde %269, İstanbul ilinde ise %282 dir. Yeni asgari ücret 1981 Mayıs ayında yürürlüğe girdiğine ve bu süre içinde de fiyat artışları devam ettiğine göre, 1 Mayıs 1981 itibariyle fiyat artışları Türkiye ortalamasını %300 olarak kabul edebiliriz.

Yani 180 liralık asgari ücretin saptandığı Nisan 1979'dan yeni asgari ücretin yürürlüğe girdiği 1 Mayıs 1981'e kadar geçen sürede fiyatlar %300 artmıştır.

Fiyat artışlarının devam etmesine rağmen yine de Mayıs 1981'den sonra fiyatların artmayacağını farzederek ve 180 liralık asgari ücreti de temel alarak hesapladığımızda asgari ücret 180TLx%300 fiyat artışı: 540TL olmaktadır. Bu durumda yeni asgari ücretin günlük 540 lira, aylık olarak da 540x30:16.200 lira olması gerekmektedir. Önümüzdeki dönemde fiyat artışlarının %40'tan aşağıya düşmeyeceği devletin resmi yetkililerince açıklanmaktadır. Onların açıkladıkları bu %40'lık fiyat artışını da göz önüne aldığımızda asgari ücretin 19 bin liradan az olmaması gerekir. Bütüt olarak hesaplanan bu ücretten kesintiler yapıldıktan sonra işçinin eline 12 bin lira kadar bir ücret geçmektedir. Günümüzün ağır yaşam koşullarında bu ücretle bir işçi ailesinin diğer gereksinimleri bir yana karnını doyurması olanaksızdır. Gelelim bugünkü faşist yönetim tarafından bu denli az bir ücret dahi işçilere çok görülmüştür. Asgari ücretin hiçbir gerçekçi koşula ve gerekçeye dayanmaksızın 10 bin lira olarak saptanması, yüzbinlerce emekçinin açlığa ve sefaletle mahkûm edilmesi demektir.

Asgari ücret, bir emekçinin geçindirmekle yükümlü olduğu kişilerle birlikte doğal ve zornlu insani gereksinimlerini karşılayabilmesini sağlayan ücrettir. Bu ücretin düşük olması kısa dönemde emekçilerin açlık ve sefalet içinde yaşamalarına yol açtığı gibi, uzun dönemde de sağlıksız bir işgücünün oluşmasına yol açar. Yetersiz ve sağlıksız beslenmenin oluşturduğu hastalıkların yanı sıra eğitimsizliğin, kültürsüzlüğün oluşturduğu büyük toplumsal sorunlar önlenmesi güç boyutlara varır. Türkiye'deki tekelci parabalaları düşük ücretlerin yolaçtığı bu sorunları düşünmemektedirler.

Onların düşündüğü biricik şey sömürmek, daha çok sömürmek...

Pasifizmin ve Maceracılığın Somut İflası

12 Eylül darbesinin üzerinden sekiz aya yakın bir süre geçti. Bu süreye anti-faşist mücadele için sosyalistlerin yaptığı tespitlerin, işçi sınıfı biliminin koyduğu kuralların ne kadar doğru ve evrensel olduğunu, günümüzde de geçerliliklerini nasıl koruduklarını Türkiye örneğiyle bir kez daha kanıtladı. Faşizm 12 Eylül darbesiyle iktidarı gaspetmeden önce, görüşlerini ve politikasını yansıttığımızı TSİP, onun tarafından çıkarılan çeşitli yayınlar, faşizm bir tehlike olarak hızla büyürken o günler Türkiye'sindeki somut şartlardan hareket ederek, Komintern'in anti-faşist mücadele için belirlediği evrensel tezleri ülkemizde yaratıcı bir şekilde hayata geçirmenin yollarını ve gereklerini defalarca vurgulamışlardır. Ne ki, olayların kendi akışı yanı sıra *insanın payına düşen* yeterince ciddiye alınmadığı için, yani anti-faşist saflarda yeralanların önemli bir bölümü anti-faşist mücadelenin evrensel kurallarına çoğunlukla bigane kaldıklarından aslında pekala önlenebilir olan faşizm bütün çabalarımıza ve uyarılarımıza rağmen -hem de uzun bir süre mahmuz şakırdattıktan sonra- tepemize, Türkiye halkının ensesine binmiştir.

Hep söylenir: En iyi öğretmen hayatın kendisidir. 12 Eylül darbesi can çala çala gelmiştir. Türkiye uzunca bir süre mahut perşembenin çarşambasını yaşamıştır. Ve perşembenin gelişini önleminin yolu yordamı da defalarca ortaya konmuştur. Ne ki, her bir ağızdan ayrı tonda ve seste çıkan birlik çağrılarının oluşturduğu kakafoni, atılan somut adımlar son derece yetersiz kaldığı için faşizmin iktidarı gaspetmesini önleyememiştir. Kosacası, o dönemdeki "hayatın kendisi" anti-faşist saflara iyi öğretmen olamamıştır.

Faşizmin gelişinden "hayatın kendisi" sorumlu tutulamaz. Çünkü o verili bir vakıa'dır ve olabildiği kadar iyi öğretmen olabilir. Hayatın kendisinden iyi ders almaktır önemli olan. Ve kuşkusuz bu da hayattan öğrenmek isteyenlere, yani konumuzun özgüllüğü açısından Türkiye'de anti-faşist saflarda yeralanlara düşer, işte bunun için geçmişte ve günümüzde olup bitenlerden, yaşananlardan gereken dersleri çıkarmak, bunları anti-faşist mücadelede yer alanların, alması gerekenlerin hizmetine en yalın ve etkili biçimde sunmak en başta sosyalistlerin görevidir.

Nelerdir yakın geçmişin muhasebesinden çıkarılacak en önemli dersler?

Birincisi -kuşkusuz- güçlü bir anti-faşist cephe yaratılmadıkça büyük

bir tehlike haline gelen faşizmin iktidarı gaspetmesinin önlenemeyeceğidir. Yani o dönemin şiarıyla "faşizme geçit vermemek" için tüm demokrasi güçlerinin anti-faşist saflarda örgütlü mücadeleye kazanılmış olması şarttır.

İkincisi, bu gerçeğin lafız olarak kavranılmış, doğruluğu hiç mi hiç yetmeyeceğidir. Hayatın kendisi acımasızca kanıtlamıştır ki, faşizme karşı işbirliğinin gevezeliği değil işi yapılmalıdır.

Üçüncüsü, sosyalistler tek bir merkezden ve yığınları kavrayıcı bir öncülük yapamadığı sürece diğer anti-faşist güçlerin mücadeleye kolay kazanılamayacağı, dolayısıyla anti-faşist cephenin oluşturulamayacağıdır.

Ve *dördüncüsü*, bütün bu olup bitenlerden ders alınmadıkça, anti-faşist mücadelenin gerekleri yerine getirilmedikçe halkın ensesinde boza pişiren faşist cuntanın defedilemeyeceğidir.

Şu halde cuntanın zorbalığından kurtulmak istiyorsak yapılacak ilk iş faşizme karşı olan, faşizmden çıkarı olmayan ve bugün cunta despotizminin ezdiği milyonlarca insanı, Türkiye halkının ezici çoğunluğunu anti-faşist mücadeleye örgütlü olarak seferber etmenin çaresine bakmaktır.

Yukardaki cümle kuşkusuz herkesin bildiği bir gerçeği ifade etmektedir. Bir öneri, bir çağrı olarak kâğıt üzerinde kaldığı müddetçe gevezelikten öteye bir anlam taşımaz. Ne ki biz, bu pek bilinen kuralı bir kez daha tekrarlamak zorundayız. Çünkü somut hedeflerimize, kısa ve uzun vadeli çalışmalarımıza buradan hareket ederek ıskı tutabiliriz.

Darbe öncesi ve sonrası olup bitenler anti-faşist mücadelenin önüne engel olan, anti-faşist safların örgütlenmesine zarar veren iki büyük yanlışlığı, anti-faşist mücadelenin iki büyük handikapını birkez daha açığa çıkarmıştır: *Pasifizm ve maceracılık*.

Bütünyle sosyal demokraside, yine bir kısım ilerici -hatta kendisine "devrimci" diyen- akımlarda ve ne yazık ki yine bazı komünistlerde somutlanan pasifizm, darbeden sonraki dönemde tümüyle iflas etmiştir. Şimdi geniş yığınlar hergeçen gün daha iyi kavramaktadır ki tevekkülle, safdil barış çağrılarıyla, "provokasyona gelmeyelim" kılıfı altında emekçilerin yığınsal örgütlenmelerine ve mücadelelerine fiiliyatta ket vurmakla ne faşizmin darbesi önlenebilir, ne de bu şekilde faşist cuntadan kurtulunabilir. Darbe öncesinde anti-faşist güçlerin örgütlü birli-

ğini devamlı reddeden, yığınların kendiliğinden yükselen mücadelesini bastırmanın yollarını arayan hatta bunun için sıkıyönetime başvuran ve böylece pasifizmi öneren sosyal demokrasi darbeden sonra tümüyle mefluç hale gelmiştir. Bugün Türkiye'de yığınların, sosyal demokrasinin faşist cuntaya karşı mücadeleye seferber olacağına, katılacağına dair en ufak umudu yoktur. Ve cunta giderse, gönderilirse bunda sosyal demokrat önderlerin bir katkısı olabileceğine kimse ihtimal vermemektedir. Bu bir gerçektir ve ne yazık ki böyledir. Oysa sosyal demokrasi hâlâ daha onun pesinde olan hatırı sayılır yığınlar anti-faşist mücadeleye aktif ve yoğun bir şekilde kazanılması gereken güçlerdir.

Yine kendilerini sosyal demokrasinin solunda gören fakat işçi sınıfı sosyalizmini benimseyen bir kısım ilerici akım ve kişiler de bugün "köprüyü kazasız belasız geçebilmek" için suskun kalma veya "cuntaya yardımcı olma" şeklinde pasifizm kampına katılmaktadırlar. Darbe bunların kaypaklığını açığa çıkartan en şaşmaz mihenk taşı olmuştur. Darbeden önce faşizme karşı sözde en sert tavır alan bu gibiler, şimdi generallerin incir yaprakları haline dönmüşlerdir. Ne ki generallerin barbarlıklarının "cesameti" o kadar büyüktür ki, bu incir yaprakları yetersiz kalmaktadırlar. Ve böyle olması da kuşkusuz anti-faşist saflar açısından bir olumsuzluk bir kayıptır.

Pasifizmin bilesenlerinden bir üçüncüsünü ise bir kısım komünistler oluşturmaktadır. Tamamiyle yanlış değerlendirmelerden, yine tamamiyle yanlış sonuçlara varan bu arkadaşların pasifizmi özellikle darbe sonrasına özgüdür. Bunların pasifizmini önlemek, onları oyalayan illüzyonların aldatıcılığını onlara kavratmakla mümkün olacaktır.

Maceracılık ise özellikle darbe sonrasındaki dönemde tümüyle iflas etmiştir. Darbe öncesinde faşist MHP'den yönlendirilen katliam ve terör tırmanışı, değişik faktörlerin etkisiyle "sol" etiketli terörist grupların yaygınlaşması sonucunu getirmiştir. Darbenin gerekliliğinin kanıtlanması ve cuntaya "yığın destekli meşruiyet" sağlanması için bu gelişmenin teşvik ve provoke edildiği, en azından hayırhah karşılandığı her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır. Darbe sonrasındaysa, MHP terörü -hem bu anda gereği olmadığı gerekçesiyle, hem de cuntanın yedek gücünü yıpratmamak için- beklemeye çekilince "sol" etiketli maceracılık

(Devamı 10. Sayfada)

CUNTA BATIDAN ŞAMAR ÜZERİNE ŞAMAR YİYOR

Cunta uşakları ve alkişçıları yurt dışındaki demokrasi yanlılarına en galiz bir şekilde sövüyorlar. Böylece kendi suçluluklarını, kendi demokrasi düşmanlıklarını gözden kaçırmaya çalışıyorlar. Halkımız tecrübeleridir. Kim ki pek alışılmamış biçimde başkalarına ağız dolusu sövmeye başlar, onun gocunacak birşeyleri olduğunu hemen sezer.

Cuntanın, muhalefetin en hafifine tahammülü yok. En mahçup serzenişler bile sansürden -hem cunta sansürü, hem otosansür- kendini kurtaramıyor. Bu nedenle yurt dışındaki anti-faşistlerden yükselen tepkiler cuntayı ve alkişçilerini dehşetli rahatsız ediyor. Çünkü bu tepkiler Türkiye gerçeğini aksettiriyor. Cuntanın demokrasi ve halk düşmanı yüzünü somut olaylarla açığa çıkarıyor. Bunun üzerine cunta ve alkişçıları seferber olup, yurtdışındakilere yayılım ateşine giriyorlar. Ama çabaları boşuna. Yurtdışını "68. vilayet" sanan kafa, Kapıkule'den sonraki ilk sınır taşında kafasını çarpıp bir güzel ayıktır. Cuntanın elebaşısının başına gelen tüm aymaz kafalara ibret dersi olmalıdır. Alman televizyonu adanın "devlet başkanı" olduğuna bakmamış, akıl almaz zirvalarına basıvermiş makası.

Cuntanın ve yandaşlarının yurtdışındakilere saldırısının bir öteki nedeni de "batı"nın cuntaya gösterdiği tepkiden duyulan tedirginliktir. "Batı" cunta yönetimindeki Türkiye ile ilişkilerini tartışmaktadır ve gelişmeler cuntanın aleyhindedir. Çünkü Türkiye'de demokrasi öylesine ayaklar altına alınmıştır ki, "batı"nın demokrasiden pek hazzetmeyen tutucu politik akımları bile bu kadarına tahammül edememektedir. Ve tekkelci burjuvazi, onun cuntası tek umutları olan batıdan tecrit olma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Hırçınlaşmalarının başlıca nedenlerinden birisi budur. Akıllarınca Türkiye'de durumun güllük güllüştürüldüğünü ama "batılı" dostları yurtdışında üslenmiş bir avuç komünist ve bölücünün yanılttığını yine "batılı" dostlarına göstermek istemektedirler. Bu nedenle yurtdışındaki demokrasi güçlerini karalama kampanyasına hız vermektedirler. Sanıyor ki "batılı", "sen Türkiye'den kaçmış bu hainlerin sözüne inanma, Türkiye'de herşey yolunda, istersen gel gözünle gör" demagojileriyle kandırabilir.

Bir kere, demokratlıktan zerre kadar nasiplenmemiş işbirlikçi burjuvazi ve generaller "batının" Türkiye için, kendileri için neyi tartıştığını bile kavrayamıyor. "Batılıya" askerlerin demokrasiyi rayına oturt-

masının, mesela eşekle aya gitmekten daha imkansız gözüktüğünü, bu temel noktayı anlıyamıyorlar. Üstelik bu konuda Avrupa Konseyindeki tartışmalara bir göz atmaları bile yeterli. Orada "batı"nın neyi tartıştıkları son derece açık. Üzerinde durdukları temel konu işkenceler ve bas-kı olaylarıyla birlikte Türkiye demokrasise dönecek mi, dönmeyecek mi? Onların istediği askerlerin bir an önce çekip gitmesi. Bu onlar için ilkesel bir nokta.

Kaldı ki Türkiye'nin cunta despotizmindeki durumu apaçık ortada. Terörü bastırıyoruz bahanesiyle terörle uzak yakın ilişkisi olmayan onbinlerce kişi parmaklıklar arasında. Bir tanesi DİSK genel başkanı ve dört ay süreyle yüzünü kimse görmemiş. Üstelik Türkiye'nin durumunu incelemeye gelenler Başürk'le görüştürülmüyor. Başürk'e işkence yapıldığı iddialarını bundan muhkem kanıtlayan delil mi olur? Bir eski başbakan polis işkencesinin olağanlığına dair yazı yazıyor, o dergi toplatılıyor. Hangi sıradan demokratın akli erer, generallerin demokrasiyi pek sevdiğini ve rayına oturacağına? Tekelcilerin ve generallerin bildikleri, hazzettikleri demokrasi çiftlik ağasının çiftliğindeki, ya da generallerin kışlasındaki düzendir. Ve onlar bugün tüm Türkiye'yi bu hale getirmenin peşindedirler. Durum böyleyken cunta ve alkişçıları "batılıyı", "yurtdışındaki Türkler seni yanlış bilgilendirerek şaşırtıyorlar" saf-satasıyla kandırabileceklerini sanıyorlar.

Ama sonuç ne oluyor? Her gün bir şamar daha! Cunta demokrasise dönüş dönülmez AET'ye tam üyelik için başvurulacağı kararını alıyor. Yani Avrupa Parlamentosu toplantısı önünde batılıya elma şekeri sunuyor, Avrupa Parlamentosu da Türkiye'nin Avrupa konseyinden çıkartılması yolunda bir kararı benimsiyor.

Türkiye Konseyde Kaldı

Siyasi Komisyon Raportörü Steiner Ocak ayındaki geçen oturumda olduğu gibi Konseyin 11 ve 15 Mayıs tarihlerinde yapılan 33. dönem oturumu içinde Türk cuntasının işine yarayacak bir karar tasarısı hazırlamıştı. Ama bu raporu siyasi komisyondan geçiremedi. Komisyondaki daha tutarlı milletvekillerinin direnci karşısında, komisyon raportörlüğünden istifa etti. Ve genel kurula kendi bireysel önerisi ile çıktı.

Genel kuruldaki tartışmalar sonucunda gelecek oturuma kadar Türkiye'nin durumunun gözlenmesine, fakat Türk parlamenterlerinin Asamble üye-

liklerinin sona erdirilmesine karar verildi.

Böylece sonuçta Asamble "orta yolcu" bir karar aldı. Demokratik ilkelere açısından, Türk parlamenterlerinin üyeliklerine son verilmesi doğrudur. Ama Türkiye'nin üyeliğinin askıya alınmaması, kimi delegelerin de açıkça belirttikleri gibi siyasi bir tavır alma sonucu konsey ilkelere aykırı bir durum yarattı.

Aşağıda Konsey'de yapılan bazı konuşmaların özetini bulacaksınız.

İsviçre'den bağımsız Claudius ALDER: "Türkiye'de askeri darbeden 8 ay sonra daha hâlâ demokratik kurumlara geri dönüş için bir takvim bulunmadığını, birçok insan haklarının teminat altında olmadığını" söyledi. İsviçre delegesi şöyle devam etti: "Grubumuzun bütün üyeleri şu görüştedir: Türk hükümeti demokrasiye 1982 Sonbaharına kadar dönüş için kesin bir takvimi hemen açıklamadığı, basın özgürlüğünü sağlamadığı, siyasi partilerin ve sendikaların serbest faaliyetine izin vermediği takdirde, Türkiye'nin Konsey üyeliği askıya alınmalıdır. 90 gün gözaltı süresi kaldırılmalı, işkenceciler yargılanmalıdır."

Komünist delegasyon adına Fransız KP'sinden Claude WARGNIES: "Avrupa Konseyi sorumlu davranmalıdır. Yeterli bilgi edinilmiştir. Uluslararası Hukukçular Komisyonu raporu insan haklarının ağır biçimde çiğnendiği, çok sayıda insanın yargılanmaksızın hapsedildiği ve işkence uygulandığı konusunda hiçbir şüpheye yer bırakmamaktadır. Terörizme karşı mücadele kılıfı altında demokrasi yok edilmektedir. Tutuklamalar ve adam öldürmeler son derece yaygındır. Kimi köyler bütünüyle ortadan kaldırılmıştır. Asamble'nin bütün üyeleri için Avrupa Konseyi Statüsü'nün 3. Maddesinin çiğnendiği açıktır. Türk delegelerinin buraya kabul edilmesi yalnız Türkiye'deki askeri diktatörleri değil demokrasinin yerine diktatörlük geçirmeyi düşünebilecek başkalarını da teşvik edici olacaktır. Avrupa Konseyi'nin daha önceki uyarılarına rağmen sendikacılara işkence uygulamakta ve hapsedilmektedirler. Türkiye'nin buraya kabulü Asamble'nin insan hakları konusunda bütün söyledikleriyle çelişkilidir."

Sosyalist Grup adına İngiliz İşçi Partisinden Thomas URWIN: "Avrupa Asamblesi Statüsü ve Asamble ilkelere açısından, Türkiye'de askeri bir hükümetin kurulmasını ve varlığını sürdürmesini onaylamaya kesinlikle imkan yoktur." dedikten sonra şunları söyledi: "Bize gelen raporlardaki bilgilerden çok sayıda insanın

feci uygulamalara maruz kaldığını öğrenmiş bulunuyoruz. Asamble insanları akıl almaz işkenceye uğratmak gibi barbarca uygulamalara son verilmesini istemelidir."

İsveç Merkez Partisinden Bengt SJONELL: "Bugün Türkiye'de parlamento diye bir şey yoktur. Dolayısıyla parlamento üyeleri de bulunmamaktadır. Asamble'nin 1 Ekim 1980 toplantısından, 11 Mayıs 1981'e kadar yeni seçimler yapılmadığı takdirde, o tarihte Türkiye'nin parlamenterlerinin Asamble'de yerinin son bulacağı oy birliğiyle kararlaştırılmıştı. Yeni seçimler yapılmamıştır. Dolayısıyla Türk delegeleri için geçerli delegelik mazbataları sunulması imkansızdır. Bu nedenlerle İsveç delegasyonu, Avrupa Konseyi ve onun parlamenter Asamble sinin statüsü ile kurallarını sulandıracak her türlü önerinin aleyhinde oy kullanmayı kararlaştırmıştır."

İsviçre'den Sosyalist Richard MÜLLER: "Avrupa Konseyi Türkiye'de konuşma özgürlüğünün ve basın özgürlüğünün baskı altında tutulmasını kınamak için elinden geleni yapmalıdır. Türk hükümeti işkencecilerin şimdi cezalandırıldığını söylüyor. Oysa Türk hapishanelerinde hâlâ işkence uygulandığına dair güvenilir bilgiler vardır. Demirel ve Ecevit hükümetleri zamanında işkence olması bugün için bir mazeret değildir. Konsey baskı altında elde edilen itirafların hiçbir değeri olmadığını açıkça belirtmelidir. Hiç değilse Uluslararası Kızılhaç Teşkilatının hapisteki tutukluları ziyaret edip, kendileriyle görüşmesine izin verilmelidir. Uluslararası Af Örgütü ve Parlamenter Delegasyonlar tutuklularla görüştürülmemişlerdir."

Danimarka'dan Sosyal demokrat Lasse BUDTZ: "Türkiye'de demokrasi, parlamento ve parlamento üyeleri mevcut değil. Demokratik olmayan bir hükümetten, bir generaller cuntasından demokratik kuralları ve insan haklarını korumakla yükümlü bu demokratik kuruma, yani Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesine, temsilci göndermelerini isteyemeyiz. Türkiye'de insan hakları mevcut değildir. Ve yakın gelecekte bu haklara saygı gösterileceğini belirten işaretler de yoktur. Bunun örnekleri arasında binlerce insanın tutuklanmasını, işkenceyi, bazı kimselerin ortadan kaybolmasını, sendikaların yasaklanmasını, basın özgürlüğünün mevcut olmayışını sayabiliriz. Demokrasiye dönüş için kabul edilebilir bir tavim de yoktur. Generaller bir kurucu meclisten söz ediyorlar. Ama üyelerini kendilerinin seçeceğini, seçim olmayacağını, eski partilerin ya da siyasi kişilerin burada yer almayacağını söylüyorlar. Ayrıca kurucu meclisin hazırlayacağı Anayasataslağını kendilerinin denetleyeceğini ve seçim ve siyasi partiler kanunlarını sadece kendilerinin belirleyeceklerini bildiriyorlar. Bunun demokrasi olmadığı kesindir. Generaller ne

derlerse desinler demokrasiye geri dönmek niyetinde olduklarını gösteren hiçbir belirti görülmemektedir.

Türkiye demokrasiye dönmeden bu kurolda temsil edilemez.

F.Almanya'dan Hristiyan Demokrat Spies von BÜLESHEIM: "Statü hükümlerince her devlet insan haklarını korumak zorundadır. Türk hükümeti temel insan haklarını çiğniyor. Avrupa Konseyi başkanı hapisteki iki Asamble üyesiyle görüştürülmemiştir. Türk hükümeti temel özgürlüklerin tekrardan ne zaman tanınacağını belirtmediği halde Avrupa Konseyinde kalmak istemektedir. Türkiye'nin bir an önce Konsey dışına çıkarılması haklı olabilir, fakat Türk hükümetine demokrasi yoluna yeniden dönmeye başlamak için son bir şans tanınması doğru olur." F.Almanya'lı Asamble üyesi bu gerekçeyle Steiner raporunun benimsenmesini desteklediğini, fakat bunun da ancak geçici olabileceğini belirtti.

Belçika'dan Sosyalist Claude DEJARDIN: "Burda delegeler Türkiye'yi insan haklarının çiğnenmesinden ötürü kınıyorlar. Ama Asamble'den çıkarılmasına niyetli görünmüyorlar. Oysa Türkiye'nin Avrupa Konseyinde üye olarak kalmasına göz yumulması, burda bulunan diğer parlamenterlerin seçimle gelmiş kişiler olarak durumlarıyla çelişir. Bundan önceki görüşmelerden bu yana Türkiye'de durum daha da kötüye gitmiştir. Türk hükümeti Avrupa Konseyini kendisi için bir propaganda aracı olarak kullanmaktadır. Ezilen Türkiye halkı Türk delegasyonunun ihraç edilmesini Asamble'den bekliyor."

İspanya'dan Sosyalist Yanez-BARNUEVO: "Demokratik bir rejim, yurttaşlarının hayat güvenliğini hükümet darbese baş vurmada sağlamakla yükümlüdür. Demokratik ülkeler demokrasiyi koruma konusunda sorumluluklarını idrak etmezlerse Türkiye'deki durum başka Akdeniz ülkelerine de sıçrayabilir. Asambelenin Türk generalleriyle işbirliği yapmasını önermek bir skandaldır. Avrupa Konseyi Türkiye'yi Konsey'den hemen ihraç etmelidir."

Danimarka Georgist Partisinden IB CHRISTENSEN: "1 Ekim 1980'de söyledim, bu yıl 28 Ocak'da tekrarladım, şimdi bir daha söylüyorum: Türkiye'nin Avrupa Konseyi üyeliği askıya alınmalıdır. Eski Türk demokrat politikacılar için değil, Türk halk için ve Avrupa Konseyi için bu gereklidir. Bugünkü Türk hükümeti insan haklarını çiğnemıştır. Sistematik işkenceyi baskı aracı olarak kullanmaktadır. Basın üzerinde sansür vardır. Siyasi partiler yasaklanmıştır ve ülkede 30-35 bin arasında siyasi tutuklu bulunmaktadır. Bunların bir kısmı işkence görmektedir. Mesela eski İstanbul Belediye Başkanı Bay İsvan'a ne oldu? Öte yandan ortada dolaşan bir başka grup var. Adına Basın Grubu diyorlar. Oysa daha çok

baskı grubuna benziyor: Emekli Amiral Orkunt, Prof.Yasa, Prof Poroy, Prof. Aldıkaçtı ve eski NATO Büyük elçisi Birgi. Bu grup bu Asambelenin bazı üyelerini etkileyen bir baskı grubudur. Ve Türkiye'de aşırı sağın temsilcileridirler.

Anlaşılan o ki, Generaller sözde bir demokrasi hazırlıyorlar. Hazırlanan Anayasa padişahlıktan beri en baskıcı, otoriter Anayasadır. 60 yıldan beri ilk defa 1 Mayıs Türkiye'de basit bir iş günü gibi geçti. Generallerin diktatörlüğünün niteliği ve hazırladıkları sözde demokratik Anayasanın ne olacağı bundan anlaşılmaktadır. Statünün 8. Maddesini uygulamalıyız. Bay Steiner'in önerisini desteklemem imkansızdır. O önerinin kabulü Türkiye'deki diktatörlüğün kazandığı en büyük diplomatik zafer olacaktır."

Yunanistan PASOK Partisinden Lady FLEMING: "Avrupa Konseyi insan haklarını, özgürlükleri ve demokrasiyi korumak için kuruldu. Bugün Türkiye'de hiç şüphe yok ki bazısı ölüme kadar varan korkunç işkenceler uygulanıyor. Her gün insanlar tutuklanıyorlar. 100.000'den fazla insanın hapiste olduğu bildiriliyor. Halkın demokratik hak ve özgürlüklerini kullanmasını sağlayan bütün kurumlar kaldırılmıştır. Bugünkü Türk hükümetinin Avrupa Konseyi üyeleri arasında yeri olamaz. Son 9 ay içinde durum iyileşeceği yerde daha da kötüye gitmiştir. Tutuklamalar, işkence, öldürmeler artmaktadır. Bu durumda Statünün 8. maddesinin uygulanması önerilmeliydi. Bu yapılmamıştır. Bay Steiner'in raporu aleyhinde oy kullanmaya mecburum. Eğer Avrupa Konseyi insan haklarının korunması için tavır almıyacaksa, varlığının nedeni nedir? Şu anda Türkiye'de parlamento yok. Halk buradaki Türk delegeleri yeniden seçip seçmemek özgürlüğüne sahip değil. Dolayısıyla şu anda onlar Türk halkını temsil etmiyorlar. Onlar buraya askeri hükümetçe gönderilmişlerdir. Paralarını askeri hükümet ödemektedir. Askeri hükümeti savunmak için buraya gelmişlerdir.

Türkiye'ye giden bazı gözlemciler Türk halkının oradaki koşullardan hoşnut olduğunu söylüyorlar. Peki ama acaba orda hapistekileri görmelerine niçin mücade edilmediğini, mahpusların niçin en az 90 gün avukatları ya da yakınlarıyla görüştürülmediğini kendi kendilerine soruyorlar mı?

Türkiye'de Kürtler dekültür soykırımına maruzlar. Anadillerini konuştukları için hapse atılıyorlar. Türk ordusu Kürt köylerinde halkı dövüyor, terör estiriyor. Bir grup Kürt, askerlerin zulmünden kurtulmak için hududu geçip Suriye'ye gidiyor. Türk komando birlikleri arkalarından gidip hepsini öldürüyorlar. Bu haberi veren İsveç gazetesi ölenlerin fotoğraflarını da bastı. Türk hükümeti bu olayı kısmen doğruladı. İnsanların terörist olduklarını söyledi. Aralarında iki ya da üç yaşında "teröristler" de vardı."

ORTAYOLCULUK CUNTAY

Türkiye'deki askeri cuntanın neden tezgahlandığı, işlevlerinin neler olduğu konusunda doğru teşhis koyan başlıca iki güç (isterseniz iki toplumsal kesim, iki siyasi akım, iki çevre diyelim) var: *Sosyalistler ve tekeli burjuvazinin sözcüleri*. Biraz şaşırtıcı gözüküyor ama doğrusu bu. Ve mesele biraz kurcalanınca böylesinin hiç de anormal olmadığı hemen görülüyor.

Sosyalistlerin konuya doğru teşhis getirmelerinin garipsenecek bir yanı yok. Çünkü onların klavuzu bilim. Toplumun içinde bulunduğu durumu somut şartların somut tahlilinden belirliyorlar, güçler dengesini değerlendiriyorlar, gelişme perspektiflerini kestiriyorlar ve neyin ne anlamı geldiğini, neyin ne için yapıldığını, kendi hesabımıza biz yıllar öncesinden faşizm tehlikesini örebiliyor-duk. Elbette böylesini istediğimiz. Ya da böylesi kaçınılmaz olduğu için değil. Faşist diktatörlüğün önu pekala alınabilirdi. Yeter ki, demokrasi güçleri üstlerine düşeni kararlılıkla yerine getirsınlerdi. Ama olmadı. Demokrasiden yana olanlar mücadelede çok eksiklikler gösterdiler. Onca yaygın ve güçlü potansiyelle rağmen faşist bir diktatörlüğün kurulmasını engelleyemediler. Ve ilk raundu biraz da pahalı ödeyerek kaybettiler.

Sosyalistler için konunun anlaşıl-mayacak bir yanı yok. Peki, nasıl oluyor da işçi sınıfının en hasmane düşmanı tekeli burjuvazi, onun temsilcileri cuntanın işlevi konusunda "gerçekçi" olabiliyorlar? Cevabı basit. Çünkü bencil çıkarlarını kollamayı iyi biliyorlar. Önce onların ne dediklerine bakalım. Özetle şöyle diyorlar: "Askeri yönetim iki muazzam canavarı altetmekle görevlidir: 1-Terör, 2-Enflasyon."

Terörden kastettikleri -ya da adıyla sanıyla söyledikleri- komünizm ve bölücülüktür. Ki, onlar için bölücülük -yahut Kürçülük- de komünistlerin marifetidir. Komünistlikten kastettikleri ise tekeli burjuvazinin açgözlülüğü karşısında su veya bu ölçüde tavır alan her politik akımdır. Sosyal demokrasi istediği kadar burjuvaziye yaranmaya çalışsın, istediği kadar komünizme karşı en iyi paratonerin, en iyi şemsiyenin kendisi olduğunu haykırsın, nasibine düşen en hafifinden "komünizmin fideliği" olmak yaftasıdır. Tekeli burjuvazinin sözcüleri bu tutumları ile ne yaptıklarını çok iyi bilmekte ve açık etmekten de çekinmemektedirler. Çünkü onlar demokratik hak ve özgürlüklerin asgari ölçüde bile olsa yığınlara malolmasının kendileri için ne büyük tehlike oluşturduğunu kavramışlardır. Bu nedenledir ki,

demokrasinin boğazlanmasına -pek "demokrasi aşıklısı" oldukları halde- karşı çıkmamaktadırlar. Aksine bu konuda cuntayı teşvik etmekte ve yönlendirmektedirler. Zaten yıllar boyu üstüne bastıra bastıra, altını çizme çizme otoriter bir rejime, eli sopalı bir yönetime çağrı çıkartanlar, böylesi bir diktatörlük için şartların olgunlaşmasına çaba gösterenler onlar olmamışlar mıdır? Şimdi de cuntanın, bu özlemini cektikleri eli sopalı iktidar olduğunu iyi bilmekte ve geniş halk yığınlarına göz açtırmayan bu despotluğun kendileri için en ala demokrasi olduğunu görmekte dirler.

"Enflasyon canavarı"ndan kastedilen ise genelinde ekonomik durumun berbatlığı ve tekeli kapitalizmin yapısal bunalımı, aslında açıkça söyledikleri gibi "işçi ücretlerinin yüksekliği"dir. Friedman'ın akıl hocası ve IMF'nin dayatmacı kredi politikası doğrultusunda tekeli burjuvazi yıllardır "kemerleri sıkma" talebini öne çıkartmaktadır. Ama tekeliçilerin sözcüleri kemerlerin ancak sopa zoruyla sıkılabileceğini de biliyorlardı. Nitekim bugün cuntanın yaptığı da sopa zoruyla kemer sıkırtmaktır. Ve tekeli burjuvazi cuntayı bu yolda teşvik eder ve yönlendirirken kendi açısından haklıdır. Bunu da açıkça ilan etmekten çekinmemektedir.

Özetlersek, sosyalistler cuntanın başlıca işlevlerinin işçi sınıfının politik ve ekonomik mücadelesini bastırmak, bunun için demokrasiyi askıya almak, insan hak ve özgürlüklerini çiğnemek, böylece bütün bir halkı yıldırarak, aynı zamanda Türkiye'nin ABD'ye ve emperyalizme bağımlılığını eksiksiz bir boyunduruk haline getirmek olduğunu belirlemektedirler.

Tekeli burjuvazi ise tespitlerini aşağı yukarı şu ifadelerle dile getirmektedir. "Böyle sıkıntılı dönemlerde demokrasiden vazgeçilebilir. Bu Anayasa'nın bize uygun olmadığı anlaşılmıştır. Çünkü fazla liberaldir. Türkiye'nin en büyük dostu ABD'dir. Coğrafi konjoktürümüz iyi değerlendirilmeli, akıllıca pazarlıklarla Türkiye topraklarının ucuza kapatılmasına meydan verilmemelidir. Ekonomik krizden kurtulmak için kemerleri sıkıştırmaktan başka çare yoktur. Halk fedakarlığa katlanmalıdır." Görüldüğü gibi tekeli burjuvazinin tespitleri ve talepleri sosyalistlerin değerlendirmelerini doğrular niteliktedir. Ne ki o bu kadarla kalmamakta ve kendi görüşlerini mesnetlendirmek için sınırları da ilave etmektedir. "Buünkü bunalımın sebebi anarşi ve terördür. Terör-

rü yaratanlar komünistler ve bölücülerdir. (Komünistler, ulusal demokratik haklar için mücadele eden kürtler, ilericiler, küçük burjuva devrimcileri, sosyal demokratlar yani kendi çıkarlarının karşısında gördükleri kim varsa hepsi kastedilmektedir.) Millet onları istemiyor! Ordu her zaman milletin kurtarıcısı olmuştur. Bu zor dönemde de görevini yerine getirip vatani kurtarmıştır. Bu nedenle millette askeri yönetime sahip çıkmalıyız. Bu sınırlar içinde yaşayan herkes, Kürtler dahil Türk-tür. Çok israfçı bir millet olduk. Millette tasarrufu öğrenmeliyiz. Tüm halk olarak kemerleri sıkmalıyız, v.s. v.s."

Dikkat edileceği gibi tekeli burjuvazi derdini dile getirirken -yani kendi çıkarlarını ileri sürerken- hep "vatan", "millet", "halk", "Türkiye" vb. genellemelerin arkasına sığınmaktadır. Başka türlü yapması da mümkün değildir. Gerçekte birbirine tamamen zıt olan kendi çıkarlarıyla geniş halk yığınlarının çıkarları, sanki aynıymışlar gibi göstermek, onun varlığını sürdürebilmek için uygulayageldiği halk düşmanı politikanın doğal bir uzantısıdır. Onun demagojisi, kendi süflü çıkarlarını tüm halkın çıkarlarıyla aynı gösterme yanıltmacasına dayanır.

Bu nedenle de geniş yığınlar tarafından teşhis edilmesi kolay olur. Çünkü işçiler, köylüler, emekçiler, dar gelirli memurlar, demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkmak isteyen milyonlar, kendi çıkarlarıyla, bir avuç parababasının çıkarları arasındaki zıtlığı, derin uçurumu kendi hayat tecrübelerinden bilirler, kavrarlar.

Bunlar, bir bakıma bilinen gerçekler. Üzerinde durmayı gerekli gördük. Çünkü bir de ne sosyalist, ne de tekeliçilerin temsilcisi olanlar var.

Üstelik Türkiye'de bunların sayıları bir hayli kabarık ve daha da kötüsü bunlara hak verenlerin sayısı hâlâ bir hayli. Bahsini ettiğimiz orta tabakalardan, küçük burjuva toplum kesimlerinden kaynaklanan çeşitli politikalar ve bunların sözcüleridir.

Konumuzu somut örneklerle sürdürelim:

Türkiye'de günlük basın denince başlıca 5 gazete gelir aklı: Tiraaj sayısı büyüklüğü sırasıyla bunlar Hürriyet, Günaydın, Tercüman, Mille-yet, Cumhuriyet'tirler. Diğerlerinin Türkiye çapında pek bir esamesi okunmaz.

Bunların ilk 4 ü hem mülkiyet yönünden tekeli burjuvaziye bağlıdır-lar, hem de politikalarıyla devamlı olarak bu zümrenin çıkarlarını savunmaktadırlar. Milliyet'de ve Gü-

MEŞRULAŞTIRMAKTIR

naydın'da zaman zaman sosyal demokrasiye hayırhah politikalar izlenmişse, bu sosyal demokrasiyi tekelci çıkarların hizmetine daha fazla koşturmak için olmuştur. Bu gazetelerde solcu, ilerici yazarlara köşe ayrılmışsa, onların eserlerinden tefrikalar yapılmışsa, bunun da amacı Türkiye'deki geniş sol potansiyeli kollayan ticari kaygular olmuştur. İçlerinde tirajın düşük olan Cumhuriyet'in ise (5 inin toplam tirajının yaklaşık 4 ü) özgül bir konumu vardır. 12 Mart dönemindeki kısa süren gerici tutumu bir kenara bırakılırsa genellikle tekelci çıkarların karşısında yer almış ve anti-emperyalist bir politika izlemiştir.

Şimdi bu gazetelerin hepsi yayınlarını sürdürmektedirler. Bu durum Türkiye'de olup bitenleri yüzeyden değerlendiren pek çokları (yerli yabancı) için yanıltıcı bir imaj yaratmaktadır. Bu 5 gazetenin 5'i de derece derece cuntayı desteklemektedirler. Hürriyet ve Tercüman için denecek bir şey yoktur. Çünkü onlar bir bakıma cuntayla iç içedirler. Ama sözgelimi Cumhuriyet için, Milliyet'in ilerici, solcu köşe yazarları için denecek çok şey olması gerekir.

Cumhuriyet'in politikası kendi deyişiyle "askeri yönetime yardımcı olmak"tır. Bunca süredir ilerici safalarda yer almış, hatta kamuoyunda solcu bilinen bir yayın nasıl olmaktadır da halkın ensesinde boza pişiren, fukara emekçiye daha fazla kemeri sıktıran ve demokrasiyi rayına oturtacağız teraneleriyle demokrasinin devamlı ırzına geçen bir zorbalı gürühüne yardımcı olacağını söyleyebilmektedir? Üstelik muhatabı böylesi önerilere -istediği kadar halisane yapılsın- hiç güvenmemektedir. Çünkü profaşistler tarafından "Babâli Pravdası" olarak yaftalanmıştır ve generaller de Cumhuriyet'e değil Tercüman'a inanmaktadırlar. Zaten darbenin *rasyoneli* de buradadır. Bu nedenle en basit bahanelerle Cumhuriyet kapatılmakta, arada bir uygulanan yasaklamalarla da "doğru yolda yürümesi" ihtar edilmektedir. Milliyet'de de kamuoyunda solcu bilinen -hem de bir hayli ünlenmiş yazarlar- ya cuntanın akıl hocalığına soyunmuşlardır, ya da cuntanın icratını sık sık onaylamağa!

Konunun önemini vurgulamak için carpıcı bir örnek verelim. CHP döneminde, cinayetlerin bir hayli arttığı bir sırada MHP ordunun yönetime el koyması çağrısında bulunmuştu! Ve neredeyse kızılca kıyamet kopmuştu basında! Bir tek Tercüman bu konuyu sessiz geçiştirmişti. Diğerleri derece derece bu öneriye karşı çıkan bir tutum izlemişlerdi. Hatta Cumhuriyet Bassavcılığı konuyla ilgili olarak MHP hakkında soruşturma açmış-

tı. Kuşkusuz bir kısım basın göstermelik karşı çıkmıştı bu öneriye! Demokratlıklarına gölge düşmesin diye, yahut öneri MHP'den geldi diye vb. Ama Cumhuriyet'in, Milliyet'teki köşe yazarlarının hatta Günüy'din'dan bazılarının bu öneriye ateş püskürürken gerçekten samimi olduklarına kuşumuz yok!

Ama sonra ne oldu? Ordu MHP'nin -istediği gibi değil ama- tam da dediği gibi "yönetime el koydu." Ve gördüğümüz ne? MHP'nin önerisine ateş püskürenler, en azından cuntaya yardımcı olmaya, daha ilk günden cuntaya başarılar dilemeğe başladılar! Bazılarının sosyal şekillenmesini -ya da şekillenmeyişi- göstermesi bakımından ne kadar carpıcı değil mi?

Bir başka örnek: Meşhur 141 ve 142 bundan 17 yıl önce Anayasa Mahkemesi tarafından sadece 1 oy farkıyla reddedildi. Daha sonra da defalarca konuyu oldu. CHP iktidara geldiğinde bu kanun maddelerini kaldıracağını seçmiş vaatlerinin arasına koydu. Çeşitli mahkemeler -bazı sıkıyönetim mahkemeleri dahil- bu kanun maddeleri için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdular. Ve ülkedeki politik atmosfer açısından bu kanun maddelerinin Anayasa'ya aykırılığının Anayasa Mahkemesi tarafından da *tescil* edileceğine muhakkak nazarıyla bakılıyordu. Ne ki giderek olaylar kızıştı ve "sapla saman birbirine karışmağa" başladı. Çünkü Lenin'i tercüme eden de bu kanun maddelerinden suçlanıyordu, banka soyarken adam öldüren de! O zaman Anayasa Mahkemesi konuyu paketleyip buz dolabına koymayı yeğledi. Ve darbeden sonra da alel acele bu maddelerin Anayasa'ya uygunluğunu bu sefer *oy birliğiyle* onayladı! Zaten o Anayasa Mahkemesi üyeleri değil miydi, Evren ülkenin bu duruma gelmesinin başta gelen sorumlularından birisi olarak Anayasa Mahkemesi'ni ilan ettiği halde, cuntanın "cülus merasimi"ne en önde koşanlar?! Yine onlar değil miydi darbeden önce Anayasa'yı lüks bulan ve Anayasa Mahkemesi'ne sataşan Demirel (yani zamanın başbakanı!) ve hempalarına karşı çıkabilirken, darbeden sonra Anayasa'nın değiştirilmesinin açıklanması üzerine cuntaya bu konuda hizmetlerini sunmaya amade olduklarını!

Alalım aydınları. Çoğunluğu sola sempaticandır. Seçimlerde CHP'ye oy verirler ama kendilerini her zaman CHP'nin solunda görmüşlerdir. Solun birliğinden yanadırlar. Demokratlığı küçümserler. Kendilerine çoğunlukla yakıştırdıkları "devrimcilik", "sosyalistlik", "komünistlik"tir.

Ne ki böylesine hızlı solcu olan aydınların darbeden sonraki tutumları aynı ölçüde şaşırıcı olmuştur. Darbeden hemen sonra üniversiteler

ve yüksek okullar cuntacı generallerle sadakatlerini bildirmek ve onları tebrik etmek için birbirleriyle yarışa girmişlerdir. Generaller yedikleri her herzeğe Atatürkçülük kılıfı geçirdikçe, aydınlar da Atatürkçülükte, hem birbirleriyle, hem de M. Toeker, Feyzioğlu, Tercüman taifesi vb. en aşağılık emperyalist usaklarıyla yarışmaya başlamışlardır. Darbe öncesinde hepsi hızlı birer politikacı olan sanatçı, yazar, vb. ünlü aydınlar ise, tekelci basın mihraklarının el attığı -böylesi dönemlerde sanat dergilerinin nasıl iyi iş yapacağını iyi bilir basın tröstleri!- yeni sanat dergilerine kapağı atmışlar ve cunta dönemini "kazasız belasız" atlatmanın yolunu aramaya -yani eskiden çok bayıldıkları politikaya dokunmadan yazarlık, sanatçılık, eleştirmenlik yaparak kariyerlerini sürdürmeğe- başlamışlardır.

Ya sosyal demokrasi?! "Türkiye'nin ne büyük partisi"nin hali içler acısıdır... "Demokrasiden vazgeçilemez!" diye paralanırlar "tribündeki halkı sokağa davet edenler," dereyi geçene kadar "tam siper kış uykusuna" yatmışlardır. Bu mantığı en içtenlikle benimseyense, ünlü "sol kanat"tır. Sol kanat cuntaya karşı ne kadar sessiz kalınırsa, generallerin zorbalıkları ne kadar sineye çekilirse, bu dönemin o kadar kazasız belasız atlatılacağı kanısındadırlar. Onlar cuntanın zulmüne karşı çıkmamanın, demokrasinin katledilmesine tepki göstermenin, cuntayı daha zalimleştireceğine, cuntanın idareyi sivillere devrini geciktireceğine inanmaktadırlar. Onun için de sol kanat herkese *tevekkülü* önermektedir. Ve bu tutumuyla cuntanın Türkiye'deki ağır tahribatının neye mal olmuştaki olduğunu görmezden gelmekte, şayet çekilirse, geride bıraktığının demokrasiden başka herşey olacağını kavramamaktadır.

CHP'nin sol kanat dışında kalan büyük çoğunluğu ise, sadece ve sadece "cunta sonrası"nın kariyer hesapları içindedir. "Yeni genel başkan kim olur? Sosyalist partiler ve MSP kapatılacağına göre onların oylarını nasıl kendimize aktarırız? vs..vs.." Yapılmakta olan hesaplar bunlardır. Bir yandan da cuntaya sadakat ve itaat yarışına girmişlerdir. "Ordunun müdahalesinden başka çare kalmadığını" söylemekten hiç hicap duymamaktadırlar. Bu konu da Ecevit'i tenzih etmek gerekir. Böyle bir sadakat gösterisinde bulunmadığı gibi bir yayın çıkartarak "bir şeyler" yapmak istemiştir. Ama sadece bu kadar! Yoksa onun tutumu da bir antifaşist politikacıya yarası olmaktan çok uzaktır. Hele hele geniş oy tabanı olan bir partinin liderinin -hem de başbakan-

(Devamı 8. Sayfada)

ORTAYOLCULUK CUNTAYI MEŞRULAŞTIRMAKTIR

(7. Sayfadan devam)

lık yapmış- böylesine havlu atıp la-
lettayınlaşması, ibret vericidir.
Yani onun tutumu da bir çeşit "bekle
gör!" politikasıdır. Ve faşizm kar-
şısında bekleyenlerin sonuçta neyi
gördüklerinden -tarihteki bunca ib-
ret verici örneklerle rağmen- sanki o
da habersizdir.

Daha ne yapılabilirdi ki? "Karınca
ezmez" bir yayın çıkardı, ona bile
tahammül edemiyorlar! Çesidinden ö-
zürlerin de bir inandırıcılığı yok-
tur. Bugün Türkiye'de demokrasiyi
katletmiş bir diktatörlük -hem de
faşist- varsa ona karşı mücadelede
zorunlu olan tüm imkanlar ve yöntem-
ler bir kenara bırakılıp "izne bağlı
haftalık dergi" ile kifayet etmek,
cuntayı kabullenmekten ve daha önem-
lisi meşrulaştırmaktan başkasına ya-
ramaz. Na yapılabilir ki diyenlere
bir Suarez'i, bir Papendreu'yu, Şi-
lili sosyal demokratları düşünün ye-
ter diyeceğiz. Örnekleri bilerek ver-
dik; politik eğilimleri birbirlerine
yakın diye! Yoksa en kararlı ve tu-
tarlı ve fedakar antifaşist savaşçı-
ların komünistler olduğuna dünya de-
falarca tanık olmuştur.

Evet! galiba en önemli nokta da
burada düğümleniyor. Bütün bu "orta
yolcu"ların yaptıkları sadece ve sa-
dece CUNTANIN MEŞRULASMASINA hizmet
ediyor! Üstelik hem yurt içinde, hem
de yurt dışında!

Yurt içinde cuntadan memnun olan
tek bir zümre var. Tekelci büyük bur-
juvazi. İşçi sınıfıysa, darbenin ilk
baştaki kendisine karşı yapıldığını
cuntanın daha ilk günkü icraatından
biliyor. Diğer emekçi katmanlar, ge-
nis çalışan yığınlar ise günbe gün
cuntanın hem ekonomik, hem sosyal,
hem de siyasal planda kendilerini
bastırmak için iş başında olduğunu
kavriyorlar. Ama bu noktada gerçe-
ten önemli bir olumsuzlukla karşıla-
şıyorlar. Bir zamanlar demokrasinin
şampiyonluğunu kimseye bırakmıyanlar
cuntanın zorbalığı karşısında sus-
pus olmuş oturuyorlar. Bu kadarla da
kalsa iyi. Sanki hiçbir şey olmamış,
sanki Türkiye'de olağan -hatta çoğu-
nun lafıyla gerekli- bir hükümet de-
ğişikliği olmuş gibi "icra-yı sanat"
a devam ediyorlar! Evet Cumhuriyet
yayınına devam ediyor. Başyazarların-
da "bu cuntaya yardımcı olmak gere-
kir" diyor! Milliyet'in M. Soysal'ı
"demokrasi diye tutturmuşlar. Nedir
bu demokrasi şamatası, hele işimize
bakalım. Artık şu 90 gün gözaltı ko-
nusu yavaş yavaş ele alınmasının za-
manı geliyor" diye cuntaya güya akıl
öğretiyor. CHP'li politikacılar bir
yandan geleceğe dönük kariyer biza-
ntinizmle istigal ederlerken, öte
yandan da devlet dairelerine kapı-
lanmanın çarelerine bakıyorlar. Cun-
ta tarafından hiç bir esamesi okun-
mayan Anayasa Mahkemesi, qiderayak
141-142 nin Anayasa'ya uygunluğuna

oybirliğiyle fetva çıkartıyor! Yazar-
lar, sanatçılar, bilim adamları, dü-
şünürler, büyük tirajlı "sanat" der-
gilerinde anılarını anlatıyorlar! Ve
hayat devam ediyor! Sanki hiç bir
şey olmamış gibi!

Hayır, allah'tan ki devam etmiyor
hayat eskisi gibi. Orta yolcular is-
tedikleri kadar muti ve sessiz kal-
sınlar, cunta işini ve işlevini bi-
liyor! Çünkü faşizmin kendine özgü
bir naturası, bir tabı vardır. Ve
buna uygun davranması eşyanın tabia-
tı icabıdır.

Cumhuriyet gazetesi cuntaya yar-
dımcı mı oluyor? Cunta da karşılık
olarak Cumhuriyet'i kapatıyor! Ana-
yasa Mahkemesi 141-142 yi bir kez
daha mı meşrulaştırıyor? O da Anaya-
sa Mahkemesi'ni kaldıracığını ilan
ediyor! CHP'li politikacılar genel
başkanlık için sen ben kavgasına mı
gidiyorlar? O da eski politikacılara
gelecekte dahi politika yapmayı ya-
saklıyor! Bunun üzerine Acevit ya-
zarlıkla yetineceğini mi söylüyor? O
da Acevit'in çıkardığı yayını toplat-
tıyor ve kendisi hakkında dava açı-
yor! Yazarlar, sanatçılar, bilim a-
damları, cuntanın yurttaşlıktan is-
kat ettiği -ve yurtseverlikleri Ame-
rikancı generallerin yüzbin kere
daha muhkem- politikacılar, sanatçı-
lar, yazarlar konusunda suskun mu
kalıyorlar? O da gün be gün onları
"toplamaya" devam ediyor! Daha da
acıısı İlhan Erdost olayındaki gibi
sopayla öldürüldükleri bile oluyor.

Ve cunta her alanda bildiğini oku-
maya devam ediyor. 4 üncü Murat gün-
lerine taş çıkartırcasına idam ceza-
ları veriliyor ve infaz ediliyor. Da-
ha korkuncu cunta misli görülmemiş
bir barbarlıkla gencecik insanları
sürek avındaymışcasına itlaf ediyor!
Suçlu, suçü tüm delilleriyle kanıt-
lanmış olsa bile ancak mahkeme hük-
müyle cezalandırılır. Hayır cunta
bununla kifayet etmiyor! Hükümünü ön-
ceden vermiş: Teröristi insandan
saymıyor. Ve kim terörist, kim değil
belli olmadan "şüpheli görülen kişi-
ler çoğunlukla ölü olarak ele geçi-
riliyorlar"! Bin yılların savaş ge-
leneğidir. Esir almak diye bir şey
vardır hiç olmazsa! Generaller ise
insanlığın yamyamlıktan henüz kur-
tuldukları ilk barbarlık dönemlerin-
deki gibi insanları acımasızca kur-
şunluyorlar, yokediyorlar, topa tu-
tuyorlar. Telef olmaktan kurtulanla-
rı ise ilk basta acımasız bir işken-
ce bekliyor. İşkenceler sonunda can
vermeyenleri ise ya idam cezası ya
da müebbet hapis!

Cunta barbarlığını demokrasi düş-
manlığıyla "taçlandırıyor". Yani zor-
balığına tüy diyor! Zaten işlemesi
"yasak"lanmış kanunlarda ki son de-
mokrasi kırıntıları da "temizleni-
yor." Böylece Amerikancı- tekelci
burjuvaziye dikensiz gül bahçesi ha-
zırlanıyor.

Cuntanın marifetlerini teker teker
sıralamanın gereği yok. Zaten yaşı-
yanlar görüyorlar ve biliyorlar. Bi-
zim üzerinde durduğumuz bilmezden ve

görmezden gelen vurdumduymazlar. Çün-
kü onlar Türkiye'nin görünümünü ola-
ğanlaştırıyorlar ve sıradanlaştırı-
yorlar. Sosyalistlerin erişebildiği-
nin dışında kalan milyonlarca insan
bir yandan sessiz bir öfkeyi ve nef-
reti içlerinde büyütürlerken, bir
yandan da "orta yolcular"ın meşru-
laştırdığı cuntaya katlanmaktan baş-
ka çıkış yolu göremiyorlar.

Bu görüntü cuntayı yurt dışında da
bir ölçüde olağanlaştırıyor. Hızla
artan işsizliğin yabancı düşmanlığı-
nı körüklediği, bu olgudan da önce,
en aykırı görülen Türk pasaportları-
nın nasibini aldığı kapitalist "ba-
tı" ülkelerinde, Türkiye'ye karşı
ilgisizlik, daha bir derinleşiyor.
Ne olup bittiği, değil ayrıntıları-
yla, kabaca dahi merak ediliyor ve
bilinmiyor. Böyle olunca "batılı"yı
aklının ermediği iki şey ilgilendi-
riyor. 1) İşkenceler 2) Demokrasiye
ne zaman dönecek?

"Orta yolcular"ın tutumuyla sıra-
danlaşan cunta karşısında, yine al-
lahtan ki, batılı bu iki konuda has-
sas! Geçmişte bizzat yaşanan koyu
faşist uygulamalardan olsa gerek iş-
kenceye tepki gösteriyor. Ve kendi
ülke emekçilerinin uzun yıllar süren
meşakkatli mücadeleleri sonunda ka-
zanılan demokratik hak ve özgürlük-
lerin hatırına, askerlerin "demokra-
siyi rayına oturtacakları" vaadinden
pek bir şey anlamıyor. Bu ikinci ko-
nuda "Tamam, diyelim ki demokrasi
işlemez hale gelmişti ve müdahale
gerekliyordu. Ama niye açık kalp ame-
liyatını nalbant yapmağa yelteniyor?"
diye hayretini ifade ediyor. Onun i-
çin de askerin bir an önce çekilip
yönetimin sivillere devredilmesini
istiyor! Tabii bunlar bir bakıma olu-
mlu ama aslında Türkiye'de olup
bitenlerin esasını ve anlamını, cun-
tanın esas işlevini gölgeliyor ve
böylece temel olgular gözden kaçı-
yor!

İşkence konusunda: Mesela A. Baş-
türk'e işkence yapıldı mı, yapılmadı
mı mertebesine indirgeniyor. Böyle
olunca "A. Baştürk neden içerde?" so-
rusu, yani meselenin esas unutul-
yor. Oysa cuntanın "sebeb-i hikmeti"
ilk basta buradan kaynaklanıyor. Evet
Bastürk neden içerde? Diğer DİSK yö-
neticileri, DİSK'e bağlı sendikala-
rın yöneticileri neden içerde? Neden
binlerce DİSK'li, önder nitelikli
bilinçli işçi içerde? Neden sosya-
list partilerin, meslek ve demokra-
tik yığın örgütlerinin yöneticileri
önde gelen kişileri kovuşturuluyor,
gözaltına alınıyor, yurttaşlıktan a-
tılıyor?

Çünkü darbe ilk başta işçi sınıfı-
na, onun politik ekonomik her türden
mücadelesine karşı tezgahlandı da on-
dan. Bunu bilen biliyor, ama hâlâ
daha bilmeyen ve bilmezden gelmek
isteyenler var. Yurt içinde, yurt
dışında başta gelen görevlerden biri
bu noktayı ısrarla işlemek, bıkmadan
usanmadan bu çok önemli gerçeği an-
latmak, gözler önüne sermek gerek.

(Devamı 11. Sayfada)

CUNTA'ın MHP'ye KARŞI TUTUMU

MHP hakkında Ankara sıkıyönetim komutanlığı askeri savcılığı tarafından dava açıldı ve iddianame özet olarak kamuoyuna iletilti. Daha sonra bir başka bölümü daha açıklanan iddianameye göre Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler ile Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürme emrini bizzat Türkeş tarafından verildiğinin anlaşıldığı belirtildi. İddianamede MHP şeflerinin suçları hakkında diğer bazı önemli hususlara da yer verildi.

Öte yandan Alpaslan Türkeş başta olmak üzere savcı 200'ü aşkın MHP'li katil hakkında idam cezası istedi.

Bu son açıklamalar, cuntayı destekleyen, ya da onu sola çekmeye çalışan veya cuntaya ilerici adına akıl öğreten, özetçisi cuntayla şu veya bu şekilde uzlaşmış olan bir kısım aydınlar da "kendi uzlaşmalarını haklı gösterme" gerekçesi oluyor.

MHP'nin 146cı maddeden yargılanmasını kendi cunta kuyrukçusu tutumlarına karşı kılıf edinen sözde ilerici kesimlerin yanıltma çabalarına karşı mücadele etmek anti-faşist safların netleştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle, cuntanın MHP'ye karşı tutumu konusundada önceki söylediklerimiz bazı noktaları yeniden hatırlatmak istiyoruz.

Hatırlanacağı üzere, 1979 yılında, Ecevit iktidarı zamanında "ara rejim" sözü ortaya atıldığında, gazetemiz bu rejimin bir askeri faşist cunta olacağını belirtmişti. Gene Gerçek gazetesi, gerek ABD emperyalizminin gerekse tekeli sermayenin önde gelen kesimlerinin Türkiye'de faşizmin Türkeş eliyle değil, askeri bir faşist hükümet darbesiyle kurulacak cunta tarafından getirilmesini istediklerini, böyle bir cuntanın MHP'ye de vuracağını ve sağa da, sola da karşıyız izlenimi altında Türkiye kamuoyunu ve dünya demokratik güçlerini yanıltmaya uğraşacağını belirtmişti.

12 Eylül darbesi bu tahminleri doğruladı. Burjuva demokrasisine ait bütün kırıntıları da yokederek ve ülkede koyu bir askeri faşist diktatörlük kuran Ankara'daki generaller cuntası, ilerici güçlerin yanısıra MHP yöneticilerini de tutukladı.

Cuntanın MHP karşısındaki tutumuna ümit bağlayarak ondan birşeyler uman sözde ilericilere hatırlatmak gerekir ki, cuntanın bu tutumu onun tarafsız olduğundan ötürü değildir. Çünkü cunta tarafsız değildir. Azılı bir halk düşmanı yönetimin kendisidir. Şu anda bütün demokratik hak ve özgürlükler yokedildiği gibi, bütün işçi hakları gaspedilmiş, tüm emekçiler daha koyu bir açlığa ve sefaletle itilmiştir. İşkenceler almış yürümüş, operasyon adı altında birçok kişi öldürülmüştür. Kürt halkı üzerinde daha koyu bir istibdad ku-

rulmuştur. Bu nedenle cunta sadece taraflı değil, önceden de açıkladığımız nedenlerle aynı zamanda faşist tir de.

Bu konuda kavram kargaşası yaratmak isteyenlere izin vermemek gerekir. Faşizmi Alpaslan Türkeş ve MHP ile sınırlayan anlayış bilim dışıdır. Özellikle bu anlayışın kendisine komünist veya devrimci diyen birtakım çevreler tarafından da paylaşılması büyük bir gaflettir.

Türkeş ve onun faşist MHP'si, Hitler ve Mussolini metotlarını izleyen faşistlerdir. Ama gerek geçmişte, gerekse günümüzde çeşitli ülkelerde iktidara gelmiş olan faşist rejimlerin hepsi, Hitler, Mussolini veya Franko örneği tipinden değildir. Günümüzde Amerikan emperyalizminin desteğiyle yapılan askeri hükümet darbeleri yoluyla işbaşına gelen faşist rejimler yaygındır.

Bu nedenle faşist MHP ile faşist MGK arasındaki mücadele iki faşist klik arasındaki mücadeledir. Kaldı ki, ordu içinde belli bir örgütlülüğe sahip bulunan ve devletin çeşitli noktalarını da geçmişte ele geçiren MHP'nin üstüne yürümek, bugünkü faşist cuntanın kendi otoritesi açısından da önem taşımaktaydı. Nitekim 11 Eylül gecesi bazı büyük kentlerdeki MİT binalarının darbeciler tarafından önceden işgal edilmesi, bir kısım Türkeşçi MİT yetkililerinin evlerinde gözaltına alınması veya belli kışlalara götürülmesi, hiyerarşi yoluyla faşist bir askeri diktatör kurmak isteyen, cuntacılar için önem taşımaktaydı.

Bilinmelidir ki, CİA başından beri bir Türkeş iktidarı için çalışmıyordu. 12 Eylül'den önceki dönemde de sık sık belirttiğimiz gibi, Türkeş ve faşist milliyetçi hareket, terörü tırmandırmak ve bir askeri faşist darbenin şartlarını ve psikolojik ortamını oluşturmak için kullanılmaktaydı. Çünkü Türkeş'in iktidara gelmesinin ülke içinde ve ülke dışında çok büyük tepkilere yol açacağı ve böyle bir kumarı oynadığı takdirde, CİA'nın bu kumarı kaybedeceği düşünüldüğü için, ırkçı Türkeş ve hempa-ları, bugünkü Atatürkçü faşist cuntanın yönetime getirilmesi için kullanılmışlardır.

CİA açısından Türkeş ve kadrosu pıvönlüklerini yapmışlardır ve onların görevleri şimdi sona ermiştir. Bu nedenle ABD, Türkeş'in elini bırakmıştır ve var gücüyle bugünkü cunta kanalıyla işlerini yürütmektedir.

ABD ve yerli tekeli sermaye, bir Türkeş iktidarından ne bekliyorsa, bugünkü faşist cunta onları yerine getirmektedir. Bu misyon işçi sınıfına ve tüm sola karşı, bütün demokratik güçlere karşı saldırdır. Burjuva demokrasisinin bütünüyle rafa kaldırılması ve uzun vadedeki Latin Amerika tipi bir yarı askeri-yarı

sivil bir faşist devletin temellerinin atılmasıdır.

Kendisine MGK adını veren cuntanın da yaptığı bundan başka birşey değildir.

Bir başka deyişle, Türkeş nasıl ki Hitler'in bir Türkiye kopyası ise, Kenan Evren'de Pinochet'in bir kopyasıdır. Nasıl ki hem Hitler rejimi, hem de Şili'deki bugünkü rejim ikisi de faşist rejimler ise, hem Türkeş'in MHP'si faşisttir, hem de Kenan Evren cuntası.

Öte yandan cuntanın MHP önündeki tutumunun cunta içindeki ihtilaflarda başlıca tartışma konularından birisi olduğu söylenmektedir. Ama esas kaynağı söylentiler olan bu noktadan yola çıkarak, ve bunu abartarak, politikanın temelini cunta içindeki çeşitli çelişkileri derinleştirmek, yoğunlaştırmak taktiği kuyrukçu bir taktiktir. Bu, cunta içindeki belli bir kanadın güç ve ağırlık kazanmasına umut bağlayan ve işçi sınıfının bağımsız çizgisinden taviz veren bir anlayıştır. Ne yazık ki, umudunu cunta içi çekişmelere bağlayanlar sadece birtakım filisten aydınlar değil, kendisini komünist diye tanıtan birtakım çevrelerdir de. Yani bir başka deyişle cunta karşısında izlenen "esnek" politikalar, yavaş yavaş, cuntanın içinde varolduğu söylenen belli bir kanadın desteklenmesine kadar varmakta ve ilerici güçlere bütün güçlerin cunta içindeki çelişkiler noktasına yoğunlaştırılması gerektiği açık açık, yavın organlarında tavsiye edilerek, işçi sınıfının bağımsız politikası, bir kez daha reelpolitik tutumlara kurban edilmektedir.

İşçi sınıfının bağımsızlığı açısından ise, önemli olan şu noktadır: MHP hakkındaki iddianamenin açıklandığı günlerde birçok tanınmış aydın üstüste gözaltına alınarak DİSK davasına dahil edilmektedir. Bunlar arasında Prof. Sadun Aren, Ahmet Yıldız, Doç. Alpaslan Işıklı, Doç. Osman Nuri Koçtürk bulunmaktadır.

İşte işçi sınıfının asıl misyonu budur. Ve işçi sınıfının da bütün dikkatlerini bu noktaya yoğunlaştırması, yani kendi sınıf düşmanı cuntaya karşı mücadele noktasında odaklaştırılması gerekmektedir. Hiç kuşkusuz, işçi sınıfının yanında saf tutacak diğer demokratik güçler açısından da önemli olan budur.

ABD ve tekeli sermaye tarafından ıskartaya ayrıldığı ve gözden çıkarıldığı için ve onların şu anki planlarında yıllarca artık yer almadığı için yargılanan MHP dosyasına gözle-ri dikmek, yani DİSK dosyasını unutmak, yani cuntanın asıl halk düşmanı faşist misyonunu gözlerden gizlemeye çalışmak işçi sınıfına ve genel anti-faşist mücadeleye zarar vermekten başka birşeye yaramaz.

YAŞASIN I MAYIS

(Baştarafı 1. Sayfada)

den l'i esirgemektedir.

●Türk-İş hainleriyle elele verip bu sözleşmeleri yapıyorlar. Ülkemizde sınıf sendikacılığını yok etmek, meydana devlet sendikacılığına bırakmak istiyorlar.

Kardeşler,

Amaçları açıktır: İşçileri açlığa, köleliğe mahkûm etmek. Bizlere hiçbir hak tanımamak. İş hayatını patronların keyfine terketmek.

Niyetleri bellidir: Sözleşme düzenini ortadan kaldırmak, devlet sendikacılığını egemen kılmak, işçiden yana sendikaları yok etmek.

Görevleri bellidir: Ülkemizde demokrasiye son vermek, emekçilerin ekonomik ve siyasal özgürlüklerini ortadan kaldırmak. Bir avuç patrona ve siyasal zorbalığa sınırsız egemenlik sağlamak...

Onlar sadece işçileri değil, bütün halkı köleleştirmeye çalışıyorlar. Üretici taban fiyatlarını kısarak milyonlarca köylüyü aç bıraktılar. Tütün ekim alanlarını sınırlandırıp üreticileri perişan ettiler. Bir yazı ile memurları işinden, öğretmenleri mesleğinden ediyorlar. Vergilerle küçük esnafın belini büktiler. Onbinlerce öğrenciyi okullarından attılar.

"Demokrasiye döneceğiz" diyorlar. Yalandır! İşçi hakları olmaksızın demokrasi olmaz. Siyasal özgürlükler olmaksızın demokrasi olmaz. Kanunsuz demokrasi olmaz. Demokrasi işkenceyle, zindanla, idam sehpalarıyla kurulmaz.

Sendikasız, derneksiz, partisiz demokrasi istemiyoruz.

Kazanılmış haklarımızı geri istiyoruz. Özgürlüklerimizi geri istiyoruz. Toplusözleşmelerimizi, grev haklarımızı, yağma edilmiş mallarımızı, elimizden alınmış işimizi, ekmeğimizi geri istiyoruz.

Onların getirmek istediği demokrasi değil, zorbalık düzenidir. Sivil yönetime geçseler de, Parlamento'yu açsalar da bu demokrasi olmayacaktır. Demokrasi onların vereceği değil, bizim alacağımızdır. Demokrasi, işçilerin, emekçilerin hak ve özgürlüklerini kazanmasıdır.

Kardeşler,

Darbəcilerin amaçları, görevleri bellidir ama sonları da bellidir. Bütün zorba iktidarlar gibi yıkılıp gideceklerdir. Onları NATO'nun silahları da, Amerikan dolarları da ayakta tutmaya yetmeyecektir. Kendi halkına karşı bu denli acımasız ve gaddar olanların sonu hüsrarla bitecektir. İşçiyi, emekçiyi zincire vurmak için gelenlerin, milyonları yoksullaştırmak için gelenlerin gideceği yer bellidir.

İşçi sınıfımız esarete razı olmayacaktır. Topla tüfekle sindirilemeyecektir. İşçi sınıfımız haklarından vazgeçmeyecektir.

1 Mayıs 1981'de işçi sınıfımızın

başı diktir, onuru ayaktadır. Birlik ve mücadele azmi daha da güçlenmiştir. Dayanışması tamdır. Haklarına sahip çıkacak, mücadelesini sürdürecektir. 1 Mayıs 1981'i bütün engellere rağmen kutlayacaktır.

Yaşasın 1 Mayıs Birlik, Mücadele ve Dayanışma günümüz!

Yaşasın Özgürlük!

DEMOKRATİK İŞÇİ KOMİTELERİ

Ayrıca her iki ulustan bilimsel sosyalistlerin ortaklaşa hazırladıkları 1 Mayıs bildirisi fabrikalarda tezgahdan tezgaha geçirildi.

Bu bildirinin özeti şöyledir.

"Bu 1 Mayıs'ta, kimimiz tezgah başında, kimimiz tarlalarda, kimimiz hapishanede olacağız. Konan yasağa ve zor koşullara rağmen 1 Mayıs kollarımızdan ve yüreklerimizden silinmedi, silinmeyecek. 1 Mayıs geleceği yaşayacak."

"Terörü önlemek, ekonomik bunalıma son vermek" bahanesine sarılarak anayasayı ve yasaları ayaklar altına alarak iktidara el koyan askeri cuntaya Türkiye'yi bir hapishaneye çevirdi. Özgürlükler tamamıyla ortadan kaldırıldı. Terör "Terörü önlemeye geldik" diyenler eliyle sürdürülüyor. "Operasyon" adı altında düzenlenen süre avlarıyla, insanlar sorumsuz sualsiz katlediliyor. Hapishanelerde binlerce insana sistemli olarak işkence yapılıyor. Kürt Ulusu üzerindeki baskılar daha da azgınlıyor, Kürtçe konuşmak bile yasaklanıyor."

"MGK Amerikancıdır, NATO'cudur. Emperyalizmin ve onun işbirlikçisi yerli tekeli burjuvazinin çıkarlarını korumakta ve kollamaktadır. İşçi sınıfımızı, demokrasi güçlerini, Kürt ulusal hareketini boy hedefi seçmiştir."

"Tüm bu zor koşullara rağmen, işçi sınıfımız başta olmak üzere demokrasi güçlerimiz yılmamıştır, yılmaya da azdır."

"Cuntaya karşı topyekün, birlikte mücadele mutlaka ve mutlaka örgütlenecektir. Gün demokrasiden yana tüm güçlerin birliğinin sağlanmasının en acil görev olduğu gündür."

"Demokratik haklarımız, özgürlüklerimiz için, işimiz ekmeğimiz için, demokrasi ve barış için güçlerimizi birleştirelim! Cuntanın hismine uğramış tüm demokrasi güçleriyle dayanışmamızı yükseltelim! Tutuklu DİSK sendikacılarına sahip çıkalım!"

1 Mayıs 1981'de sınıfımız gerici barikatları devirecek zembereği kurdu. Ne emperyalizm, ne tekeller, ne cuntacı generaller halk güçlerinin tümünü harekete geçirecek olan bu zembereğin önünde tutunamayacaklar.

PASİFİZMİN VE...

(Baştarafı 3. Sayfada)

cuntanın baş hedefi haline gelmiştir. Böylece herşey çuk oturmaktadır. Cuntaya terörü süpürmek için işbaşına geldiğini söylemektedir. "Sol" eti-

ketli maceracılık ise yapısı ve koşullarına gereği darbeden sonra eylemini cuntaya, cuntanın devletine karşı yöneltmiştir. Böylece cunta -ABD emperyalizmi ve işbirlikçi burjuvazi- bir taşla birkaç kuş birden vurmak imkanına kavuşmuştur. 1-hızlı bir "sol" terörist avı ve cuntanın "terörün önünü almaktaki başarısı"nın göklere çıkarılması, 2-ele geçirilen teröristlerin ve terörist grupların ezici çoğunluğu "sol" etiketlidir. Böylece solculuğun nasıl çok berbat birşey olduğunun gösterilmesi için bezdirecek ölçüde kanıt bulunması, 3-"Sol" etiketliler kendilerine çeşit çeşit adlar vermişlerdir: "Komünist", "marksist-leninist", "devrimci", "sosyalist", "işçi" vb. vb. Böylece insanlığın kurtuluş yönünü belirleyen ne kadar saygın ve kitlelerin sevdiği kavram varsa hepsinin, kanlı banka soygunlarıyla, adam kaçırmalarla, gasplarla, suikastlarla kirletilip halka öyle gösterilmesi için paha biçilmez imkanlar elde edilmesi, 4-Nihayet komünizmin de, leninizmin de, marksizmin de vb. "merkezi" "Sovyetler Birliği olduğuna göre" Türkiye'de terörizmin "Rusya'dan kaynaklandığı ve beslendiği" yolunda hayasızca demagogiler için fırsat yaratılması (Üstelik de ele geçirilen terörist grupların hemen hepsi azıllı Sovyet düşmanı, ya da anti-sovyetik oldukları pek iyi bilindiği ve CIA bile Sovyetler Birliği'nin uluslararası terörle bir ilişkisi olmadığını açıklamak zorunda kaldığı halde!).

Evet, tekeli burjuvazi, onun bu günkü diktatörlüğünü temsil eden cunta "sol" etiketli maceracı terörizmden işte faydasına somut bir şekilde, kendi halk düşmanı emellerinin uygulanmasında yararlanmıştır, yararlanmaktadır. Bu gruplar içinde yeralan unsurların büyük çoğunluğu kuşkusuz fedakar ve gözüpek anti-faşistlerdir. Ne ki sınıf mücadelesinin gerçeğini ve gereklerini kavrayamadıkları, özellikle ismini takınmaya çalıştıkları akımlar ve kişiler hakkında asgari bilgi ve bilinç kırıntısına sahip olmadıkları için gözü kara silaha sarılmışlardır ve sonuçta da büyük ölçüde heder olmuşlardır, olmaktadır.

Özellikle darbe sonrasındaki dönem maceracı akımların kofluklarını çok ibret verici -ve o nispette acı bir şekilde gözler önüne sermiştir. Birinci gerçek şudur ki, maceracılıkla, hele bireysel terörü esas alan maceracılıkla anti-faşist mücadele hiç mi hiç bağdaşmamaktadır. Bu, yıllar öncesinden belirlenmiş, olaylarla defalarca kanıtlanmış çok temel bir ilkedir. Faşizmin panzehiri en geniş yığınların mücadeleye seferber edilmesidir. Oysa dar grupların aktivitesiyle sınırlanan maceracılık -dikkat edilirse silahtan bahsetmiyoruz. Silah bir araçtır ve milyonlar silah tutmaya hazır ve istekliyse o zaman başkası yapılmaz- hem kendisine, hem de anti-faşist safla-

ra zarar vermektedir. Kendisi telef olmakta, faşist cuntayı sorbalastır-makta ve yığınlarda ürküntüye yol açmaktadır. İkinci gerçek ise maceracıların, mücadelenin değişen şartlarına adapte olmaksızın yeteneksizlikleridir. İşçi sınıfının disiplini ve örgütlenme anlayışından uzak, başıbozuk maceracı örgütlenmeler -maceracı tutum örgütlenmede de maceracılığı önceden belirler- çok kısa bir süre içinde darmadağın edilmişlerdir.

Günümüz Türkiye'sinde baş hedef faşist cuntanın alaşağı edilmesidir. Bunun için de yapılması gereken ilk iş cuntayı devirecek güçleri demokrasi cephesine topluca seferber etmektir.

Nereden başlanmalıdır. Yani hangi somut adımlar nasıl atılmalıdır?

Bugün Türkiye'de anti-faşist mücadelede ayakta duranlar, faşist cuntaya karşı direnenler, yığınlar içinde direniş ve örgütlenme mevzileri inşa edenler hemen münhasıran işçi sınıfı sosyalistleridirler. Anti-faşist cephe onların birliğinin sağlayacağı cazibe merkezi etrafında, sosyal demokratların, ilericilerin, yurtseverlerin, küçük burjuva devrimcilerinin, hasılı tüm demokrasi güçlerinin toplanmasıyla gerçekleşecek, bu örgütlü anti-faşist yığın gücü generaller cuntasını tepetaklak devirmeyi başaracaktır.

ORTAYOLCULUK CUNTAYI...

(8. Sayfadan devam)

Gerek ki, hem cuntanın işlevi ve niteliği daha iyi bilinsin. Hem de ona karşı mücadelenin doğru raya oturulması mümkün olsun. Somutlarsak, elbette ki *işkenceye son* vazgeçilmez bir şiarıdır. Ama Türkiye işçi sınıfının en değerli evlatlarına sahip çıkmak ve onları kurtarmak için harekete geçmek, yurt dışında da diğer ülkelerin işçi sınıflarının enternasyonalist dayanışmasını etkin bir şekilde harekete geçirmek kuşkusuz çok daha önemli bir görevdir.

Demokrasiye dönüş konusunda: Mesele "kurucu meclis, yeni anayasa, yeni kanunlar ve seçimler" sürecinin

zamanlaması ve ilanı mertebesine indirgeniyor. Sanki cunta bu konuyla ilgili bir açıklama yaparsa Türkiye'nin demokrasiye dönüşü çözüme ulaştırılacakmış sanılıyor. Ya da meselelerin böyle geçiştirilmesi herkesin işine -ya da kolayına- geliyor. AET Parlamentosunun kararında bile -2 ay içinde demokrasiye dönüş konusunda Türkiye'nin programını belirlemesi meseleye bu yaklaşım şekli açıkça görülüyor.

Oysa meselenin özü askerlerin çekilmesi değil. Askerler çekildiğinde yerini neyin alacağı, bu günden -hatta dünden- bu amaçla neyin, nasıl bir düzen hazırlanacağıdır. "Batılı"nın akli kışladan gelen askerini demokrasiye rayına oturtacağına ermiyor ve ermez de! Bu doğru! Bu nedenle generallerin biran önce çekilme-

lerini ve yerlerini sivillere bırakmalarını, sivillerin de meselelerini nasıl ele alacaklarsa buna uygun ortamın yaratılmasını istiyor! Bu da onun anladığı demokrasi açısından doğru! Ama bu arada çok önemli bir şey gözden kaçıyor. Bu öngörülen süreç boyunca cuntanın yaptıkları ve yapacakları! Batılı "cunta demokrasiye dönüş takvimi versin" diyor. Oysa cunta uslu durmuyor ki! Demokrasinin kanunlarındaki son kırıntılarını da temizleme peşinde. Şimdi cunta, dönülecek bir demokrasi bırakmaya niyetli olmadığına göre bir takvim açıklamasının anlamı ne?!

O zaman yapılması gereken kendiliğinden açığa çıkıyor. Cuntanın, yarı faşist bir polis devletinin temellerini atma yolunda yapmış olduklarına karşı çıkmak, bu konuda yurt içinde demokrasi saflarını mücadeleye seferber etmek, yurt dışında da demokrasiden yana güçlerin cuntanın anti-demokratik girişimlerine tepkisini sağlamak. Bu amaçlar için gerçekleri yalın bir şekilde ortaya sermek. Bir örnekle somutlarsak, yurt içinde kurucu meclise hayır kampanyasını açmak, kurucu meclisin bir meclis değil, işbirlikçi ve tekelci burjuvazinin cuntaya akıl hocalığını "resmileştiren" bir "danışmanlar kurulu" olacağını bu niteliğiyle cuntanın incir yaprağı bile olamayacağını gözler önüne sermek, yurt dışında da bu danışıklı döğüşün ve bundan beklenen "meyvalar"ın -Anayasa'nın ve diğer kanunların- nasıl demokrasiyi dışlayacağını batılı demokratlara kavratmaya çalışmak. Zaten ne şekilde oluşturulursa oluşturulsun, isterse tek dereceli genel oyla seçilsin, -ki ha cunta bunu yapmış, ha "deve tellal olmuş", birdir!- Cunta iktidarında toplanacak bir kurucu Meclise evet demek, cuntanın meşruluğunu kabul etmek, onu meşrulaştırmak olur ki bu da demokratlığın asgarisiyle dahi bağdaşmaz! Böylece generallerin dönüleceğini vaat ettikleri ve takvimledikleri demokrasinin nasıl katledildiğini ortaya koymak. Yani kısaca, meseleyi takvime indirgeyen anlayışın yerine, takvim sürecinde "müstakbel demokrasi"nin başına örülmekte olan çorabın iğrençliğini ortaya seren bir anlayışı ikame etmek, buradan hareket ederek cuntanın, demokrasiyi dışlayan "dikensiz gül bahçesini meşrulaştırma" girişimlerini, olup bittileri meyan vermeyecek bir öncelikle ve takip- le engellemek.

Türkiye'nin bugünkü manzarası geniş yığınlar açısından hiç de iç açıcı değildir. Faşist cunta zorbalıkla başta durmaktadır. Ne ki güçlü bir halk muhalefeti görmediği için zorbalığının halk tarafından onaylandığı zehabına sığınmaktadır.

Ama kendine güvenmede yanıltıcıdır. Sis perdesi kalkmakta ve işken- ce iddialarını kovuşturmaların, demokrasiye dönüş takvimlerinin, kurucu meclislerin vs.. vs. birer incir yaprakları bile olmadıkları geniş

yığınlarca, "batılı" demokratlarca görülmeye başlanmaktadır. Türkiye'de ve yurt dışında geniş bir anti-faşist potansiyel vardır. Bu potansiyeli, mücadeleye seferber edilmiş örgütlü güç haline getirmenin çalışmaları hızla yaygınlaşmaktadır. Hedef tüm demokrasi güçlerinin elbirliğiyle cuntayı devirmek ve demokratik hak ve özgürlükleri eskisinden daha kapsamlı, daha kavi ele geçirmektir.

SINIF SENDİKACILIĞINI...

(Baştarafı 12. Sayfada)

bilmektedir.

Öte yandan faşist cuntaya karşı mücadelede kararlı olan 18 DİSK yöneticisini vatandaşlıktan çıkaracağını ilan ettiniz. "Türk adaletinden kaçamazsınız" diyor ve bizleri teslim olmaya çağırıyorsunuz. Biz sizin adaletinizi çok iyi tanırız. Sizin adaletiniz işkence, kan, gözyaşı ve zindan üzerine kuruludur. Sizin adaletiniz banka cüzdanları, hisse senetleri ve tahviller üzerine kuruludur. Şunu biliniz ki, biz sizin düzeninize ve rejiminize boyun eğmeyeceğiz. Bizi vatandaşlıktan atamayacaksınız. Kararınız kağıt üzerinde kalacak. Çünkü vatan, siz ve bir avuç kan emicinin çiftliği değildir. Çünkü o vatanın her karış toprağında işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın alinteri vardır. Bu topraklar üzerinde kurulu her şey, en küçük çivisine kadar işçilerin ve emekçilerin eseridir. O fabrikaları çalıştıran işçilerdir, o tarlaları işleyen köylülerdir. Vatanımızın gerçek sahibi tüm emekçilerdir. Siz değilsiniz. Ve bunu hiç kimse değiştiremez. Bizim yurttaşlığımız ve yurt sevgimiz sizin vereceğiniz ya da vermeyeceğiniz nüfus cüzdanlarına, kimlik kartlarına bağlı değildir. Daha önemlisi ülkeme girip çıkarken siz faşist generallere danışacak değilim. Ben sınıfım için hayatımı ortaya koymuş bir işçiyim. Kaybedecek hiçbir şeyim yoktur. Ama kazanacağım koca bir dünya var. Fakat siz ve yandaşlarınız yarın devrilip gittiğiniz zaman kaybedecekleriniz saymakla bitmez. Bu nedenle, bilin ki, biz vatanımızda halkımızın bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini sürdüreceğiz.

Son olarak hatırlatayım ki, kendisine Türkiye'den başka bir ülke seçecek olan biz değiliz, sizsiniz. Despot elikanlı İran Şah'ını, Nikaragua diktatörü Somoza'yı, Güney Vietnamı kukla diktatörü ve şu anda ABD'd barmenlik yapan Kao Ki'yi hatırlayınız.

Yaşasın, faşist cuntaya karşı işçi sınıfının birliği!

Yaşasın DİSK!

Bir İSVEÇ Gazetesi....

Demokrasiye Dönüleceği Vaadi Aldatmacadır

Stockholm'de yayınlanan liberal eğilimli Dagens Nyheter Gazetesi'nde TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'la yapılan bir röportaj yayınlandı. 400.000 civarında tirajı olan gazetenin Mart 1981 tarihli nüshasında yayınlanan röportaj'da Kaçmaz'ın Türkiye'deki durumla ilgili sorunlara verdiği cevaplar ayrıca TSİP hakkında tanıtıcı bilgiler yer aldı.

İsveç'teki demokrasi güçlerinin Türkiye'deki anti-faşist mücadeleyle dayanışmasını güçlendirmeyi ve İsveç kamuoyunu Türkiye'deki durum hakkında bilgilendirmeyi amaçlayan Kaçmaz röportaj'da bu doğrultuda açıklamalar yaptı. Kaçmaz faşist cuntanın kendisine muhalefet edenleri yurttaşlıktan çıkarma gibi dünya tarihinde benzeri olmayan hukuk dışı bir uygulama yürüttüğünü, gözaltı süresinin ceza niteliğindeki bir süreye, 3 aya çıkardığını, arama ve operasyonlarda insanların sürekli avındaymışçasına imha edildiğini belirtti.

Darbenin bir yanıyla, ABD emperyalizminin onayıyla ve Türkiye'yi ABD'nin saldırgan politikasına daha fazla angaje etmek için tezgahlandığını söyleyen Kaçmaz, cuntanın, tekeli burjuvazinin talebi olan "emekçi halka kemer sıkırma" politikasını insafsızca uyguladığını ve işçilerin, çalışan yığınların hızlı bir yoksullaşma süreci içine girdiklerini ifade etti.

Kaçmaz ayrıca cuntanın demokrasiye dönüleceği yolundaki demagogilerine aldanılmaması gerektiğini, çıkartılan ve çıkartılacağı ilan edilen yeni kanunlarla örtülü faşist bir rejimin hazırlıklarının yapıldığını ve meydanın sadece tutucu ve gerici burjuva siyasetlerine bırakılmak istendiğini belirtti.

İSVEÇ RADYOSUNDA KAÇMAZ'LA RÖPORTAJ

12 Şubat 1981 günü İsveç radyosunun birinci kanalında Türkiye ile ilgili bir program yayınlandı. Yarım saatlik programda Tür-

kiye'deki mevcut durum ele alındı, cuntanın temel insan hak ve özgürlüklerini nasıl hiçe saydığı, demokrasiyi nasıl ayaklar altına aldığı dile getirildi. Söz konusu programda TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'la yapılan bir röportaja da yer verildi. Kaçmaz'la yapılan röportajdan bazı önemli bölümleri yayınlıyoruz.

"Cuntanın ilk icraatı grevleri dağıtmak ve DİSK'e hücum etmek oldu. DİSK'in ve DİSK'e bağlı sendikaların yöneticileri, ayrıca binlerce işçi önderi gözaltına alındı. Darbenin esas amacı Türkiye'deki işçi hareketini önlemektir. Şu anda sendika yöneticileri dahil olmak üzere ilerici nitelikte bin-

lerce işçi hapistedir ve sistemli bir şekilde işkenceye tabi tutulmaktadır. Onlara sadece düzmece itiraflar elde etmek için değil, yıldırma, mücadele azimlerini kırmak ve mücadeleden caydırmak için işkence edilmektedir.

"Şimdi terörün önü alınıyor deniliyor. Neden? Çünkü yeni rejimin sokak terörüne ihtiyacı yok. Ve bu nedenle de faşistler teröre ara verdiler. Böylece cunta terörle mücadelede başarı kazanıyor izlenimi verilmek isteniyor. Amaç, cuntanın varlık nedenine haklılık kazandırmak."

"Ama terör durur mu? Ne gezer! Şimdi "sol terörle mücadele etmek" bahanesiyle işçi sınıfı üzerinde, geniş halk yığınlarına amansız bir baskı uygulanıyor. Bu baskıyı uygulayan ise bizzat cuntanın kendisi. Kısacası bugün Türkiye'de faşist terörün yerini cunta tarafından uygulanan devlet terörü almıştır."

Sınıf Sendikacılığını Yok Edemezsiniz

Yaşar Arıkan

DİSK Genel Yönetim Kurulu
Üyesi

İşçi sınıfımızın ileri sendikal örgütü DİSK'i kapatmaya faşist cuntanın ve onun arkasındaki tekeli sermayenin gücü yetmeyecektir. Çünkü DİSK, fabrikalarda, işyerlerinde yüzbinlerin kalbinde yaşamaktadır. Tüm demokrasi güçlerinin kalbi DİSK'le birlikte atmaktadır.

Faşist cunta ve tekeli sermaye şunu bilmelidir ki, DİSK işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın canı ve kanı bahasına bu günlere getirilmiştir. Bundan dolayıdır ki, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokrasi güçleri dün olduğu gibi bugün de DİSK'e sahip çıkmasını bileceklerdir. İşçi sınıfımız ve tüm ezilen halkımız şunun artık bilincindedir ki cunta DİSK'i ortadan kaldırmak isterken, tekeli sermayenin sömürsünü arttırma peşindedir.

Bir DİSK yöneticisi olarak Ankara'daki cunta yöneticilerine şunu söylemek isterim: İş başına gelir gelmez, ayağınızın tozu ile işçi sınıfının aylardır kararlılıkla sürdürdüğü grevleri dağıttınız. Onun yığıt yöneticilerini faşizmin zindanlarına attınız. Çünkü işçi sınıfımızı ve emekçi halkımızı yıllardır illiğine kadar sömüren tekeli sermayenin temsilcilerine meydanı boş bırakmak istiyordunuz. Türk-İş Genel Sekreterini Bakan yaptınız. Böylece tencere kapağını bulmuş oldu. Kendi sınıfına ihanet eden bu satılmış kişiden yüzbinlerce Türk-İş üyesi işçi utanç duymaktadır. Tekeli sermayenin yıllardır MC hükümetleri eliyle bir türlü gerçekleştiremediği sendikalar yasasını siz bir gecede çıkardınız. İşçi sınıfına düşman tüm bu işleri yaparken terörü durdurma bahanesini kendinize kalkan edindiniz. Ama işçi sınıfımızı kandıramadınız. Çünkü işçiler 12 Eylül darbesinin herkesten önce kendilerine karşı yapıldığını kendi somut hayatlarında yaşamaktadırlar. Halkımız biliyor ki 12 Eylül öncesi terörün suçlusu faşist MHP'dir. Bugün, sözde faaliyetini durdurduğunuz örgütüm DİSK'in ve bağlı sendikalarının terörle hiçbir ilgisi yoktur. Bunu işçi sınıfımız ve halkımız çok iyi (Devamı 11. Sayfada)

Gerçek

SORUMLU: R. Suna, YAZIŞMA ADRESİ: Hedwig Str. 40 a, 4220 Dinslaken, F. Almanya
BANKA HESABI: Sparkasse Dinslaken, Konto-Nr: 20003513, BLZ: 352 510 00

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI 1 MAYIS GELENEĞİNİ YAŞATAKTIKIR

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA !

İşçi sınıfının uluslararası Birlik-Mücadele-Dayanışma günü 1 MAYIS'ı, ülkemiz Türkiye'de bu yıl faşist askeri diktatörlük altında anıyoruz. Burjuvazinin yıllar yılı "Bahar Bayramı" olarak sunmak istediği 1 MAYIS'ı işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın son yıllarda tarihsel anlamına uygun büyük gösterilerle kutladığı hatırlardadır. Bu durum, burjuvaziye telaşlandırmış; faşist askeri cunta eliyle 1 MAYIS, resmi tatil günleri arasından çıkartılmıştır.

Emperyalizmle bütünleşmiş işbirlikçi tekelci sermaye, 12 Eylül askeri darbeyle hayatın her alanında işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza karşı amansız bir saldırıya geçmiştir. Sınırlı burjuva demokrasisi boğazlanmış, temel insan hakları ayaklar altına alınmıştır. Siyasi partiler, dernekler, ilerici sendikal hareketimizin merkezi örgütü DİSK kapatılmış; bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi veren onbinlerce demokrat, yurtsever, sosyalist hapisanelere doldurulmuştur. Egemen şövenizmle Kürt halkının üzerine amansızca gidilmiş, bu mazlum halkın demokratik talepleri silah zoruyla boğulmak istenmiştir. İşkence, zulüm ve kitle katliamları devlet politikası haline dönüştürülerek, bütün ülkede ve 45 Milyon insanımız üzerinde tam bir devlet terörü uygulanmıştır. Devlet, hızla merkezileştirilmekte, askerileştirilmekte kısacası faşistleştirilmektedir.

Emperyalizme bağımlılıktan kaynaklanan ekonomik çöküntünün faturası, her türlü zorbalıkla emekçi halka dayatılmaktadır. İşsizlik, pahalılık, enflasyon hadsafhaya ulaşmıştır. İşçi sınıfının ekonomik-demokratik kazanımları, teker teker elinden alınmakta, sınıf bilinçli işçiler, işçi önderleri, ilerici sendikacılar türlü yollarla saf dışı bırakılmak istenmektedir. Toplu sözleşme düzeni askıya alınmıştır. Özetle, burjuvazi ve emperyalizm, halkımızın işine, ekmeğine, özgürlüğüne saldırmakta; sömürü ve soygunu alabildiğine derinleştirmektedir.

Öte yandan emperyalizm, askeri cunta eliyle Türkiye'yi, barış ve yumuşama düşmanlığında, Sosyalist Sisteme ve Orta Doğu halklarına karşı sonuna kadar kullanma planları peşindedir. Emperyalizmin Orta Doğu'da Türkiye'nin de içinde bulunduğu yeni bir askeri pakt yoluyla NATO'nun sınırlarını genişletme hesapları açığa çıkmıştır.

Mevcut durum karşısında, başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm demokratik halk güçlerimize düşen birinci görev, faşist cuntayı bir an önce iktidardan göndermek olmalıdır. Bütün sınıf güçlerimizi bu ortak hedef etrafında hızla birleştirmeli, bütünleştirmeliyiz. Partimiz, TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ işçi sınıfımızın ve emekçi halk güçlerimizin birliğine, her zaman olduğu gibi bugün de büyük değer vermekte ve faşist cuntanın defedilmesi için bu birliği zorunlu görmektedir.

1 MAYIS 1981'de Türkiye işçi sınıfı, proletaryanın enternasyonalist geleneğiyle, Birlik-Mücadele-Dayanışma gününü yaşatmak için ayaktadır. Türkiye işçi sınıfı başta olmak üzere tüm demokratik halk güçlerimiz emperyalizmi, sömürü ve zulüm düzenini mutlaka yenilgiye uğratacaktır. Bu mücadelede, işçi sınıfımızın ZİNCİRLERİNDEN başka kaybedecek birşeyi yoktur. Oysa kazanacağı mutlu bir gelecek, AYDINLIK bir Türkiye vardır.

Kahrolsun faşist askerî cunta;

Kahrolsun emperyalizm ve onun yerli işbirlikçileri;

YASASIN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI;

YASASIN ŞANLI 1 MAYIS;

YASASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ;

YASASIN SOSYALİZM;

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ

1 MAYIS 1981'DE ACIL TALEPLER

İşçi sınıfının ve emekçi halkın, emekçi karakterli olmayan liberal kesimlerin bugün en acil talebi, 12 Eylül faşist askerî cuntasının iktidardan düşürülmesidir. Demokrasiden yana bütün güçlerin faşist cuntayı iktidardan uzaklaştırarak asgari bir program etrafında anti-faşist bir cephe oluşturması gereklidir. Faşist cunta iktidardan gönderildikten sonra demokratik yöntemlerle oluşturulacak bir Kurucu Meclis kurulmalıdır. Kurucu Meclisin hazırlayacağı demokratik Anayasa referandumla kabul edilir edilmez seçime gidilmelidir. Belli başlı diğer talepler şunlardır:

- Cuntacılar, işbirlikçileri, işkenceciler yargılanmalı.
- Cuntanın yaptığı tüm yasalar, aldığı tüm kararlar geçersiz sayılmalı.
- Ekonomik-demokratik-siyasi örgütlenme hakkına konan yasaklar derhal kaldırılmalı.
- Düşünce ve anlatım özgürlüğüne, basına konulan yasaklar ve sansür kaldırılmalı.
- Kapatılan sendika, dernek ve demokrasiden yana siyasi partiler derhal açılmalı.
- Sıkıyönetim kaldırılmalı; askerî mahkemeler lağvedilmelidir.
- Faşist örgütler dağıtılmalı, bu tür örgütlenmelerin önü alınmalıdır.
- Kürt halkının ulusal-demokratik talepleri karşılanmalıdır.
- İdam cezaları kaldırılmalıdır.
- 1 Mayıs İşçi Bayramı, 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü, 10 Kasım Dünya Gençlik Günü olarak kabul edilmeli.

- Her türlü grev hakkı üzerindeki yasaklamalar, kısıtlamalar kaldırılmalı; lo-kavt yasaklanmalıdır.
- Yerel yönetimler, belediyeler seçime yeniden oluşturulmalı, cuntanın tayin ettiği görevliler derhal işten elçektirilmelidir.
- Seçmen yaşı 18'e, seçime yaşı 21'e indirilmeli.
- Zorunlu 24 saatı geçmemeli.
- Demokrat, ilerici, sosyalist tüm siyasal tutuklular serbest bırakılmalı.

- Gençlik, özellikle öğrenci gençlik üzerindeki anti-demokratik baskılar kaldırılmalı.
- Eğitim demokratikleştirilmeli, eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalıdır.
- Toplu sözleşme düzeni demokratikleştirilerek süratle yeniden kurulmalı, yük-sek Hakem Kurulu derhal dağıtılmalı, işçi-memur ayrımı yapılmaksızın tüm galı-sanların sendikalaşmaları sağlanmalıdır.

- 12 Eylül cuntasından sonra işten atılan tüm işçiler, memurlar derhal işe alınmalı, kendilerine tazminat ödenmelidir.
- Kıdem tazminatları ödenmelidir.
- Kadın-erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret uygulanmalıdır.

- Faşist cuntadan maddi zarar gören kuruluş ve kişilerin zararları karşılanma-lı; işkence görenlere, tutuklu kalandara tazminat ödenmelidir.
- Topraksız köylüye toprak verilmeli, küçük ve orta köylülüğe krediyle destek-lenmeli, kooperatifleşme teşvik edilmelidir.
- Silahlı kuvvetler Güçlendirme Vakıflarına zorla toplanan paralar geri veril-meli; halktan toplanan silahların karşılığı sahiplerine ödenmelidir.

- Başta NATO, AET olmak üzere emperyalizmin bütün ekonomik, politik ve askerî örgütlerinden derhal gıkılmalıdır.

FAŞİST CUNTAYI DEVİRMEK İÇİN İLERİ!